

Liberecký kraj

**25 TIPŮ NA
CYKLOVÝLETY**

ČESKÝ RÁJ

1	Za zámky podél řeky Jizery	4–5
2	Rajským severem	6–7
3	Po Tábořském hřbetu a ještě dál	8–9
4	Na nejvyšší vrchol Českého ráje	10–11
5	Mariánskou zahradou	12–13

JIZERSKÉ HORY

6	Vrcholová	14–15
7	Přírodou Frýdlantského výběžku	16–17
8	Nejbližším okolím Jablonce	18–19
9	Po stopách sklářů	20–21
10	Okolo rozhledny Štěpánka	22–23

KRKONOŠE

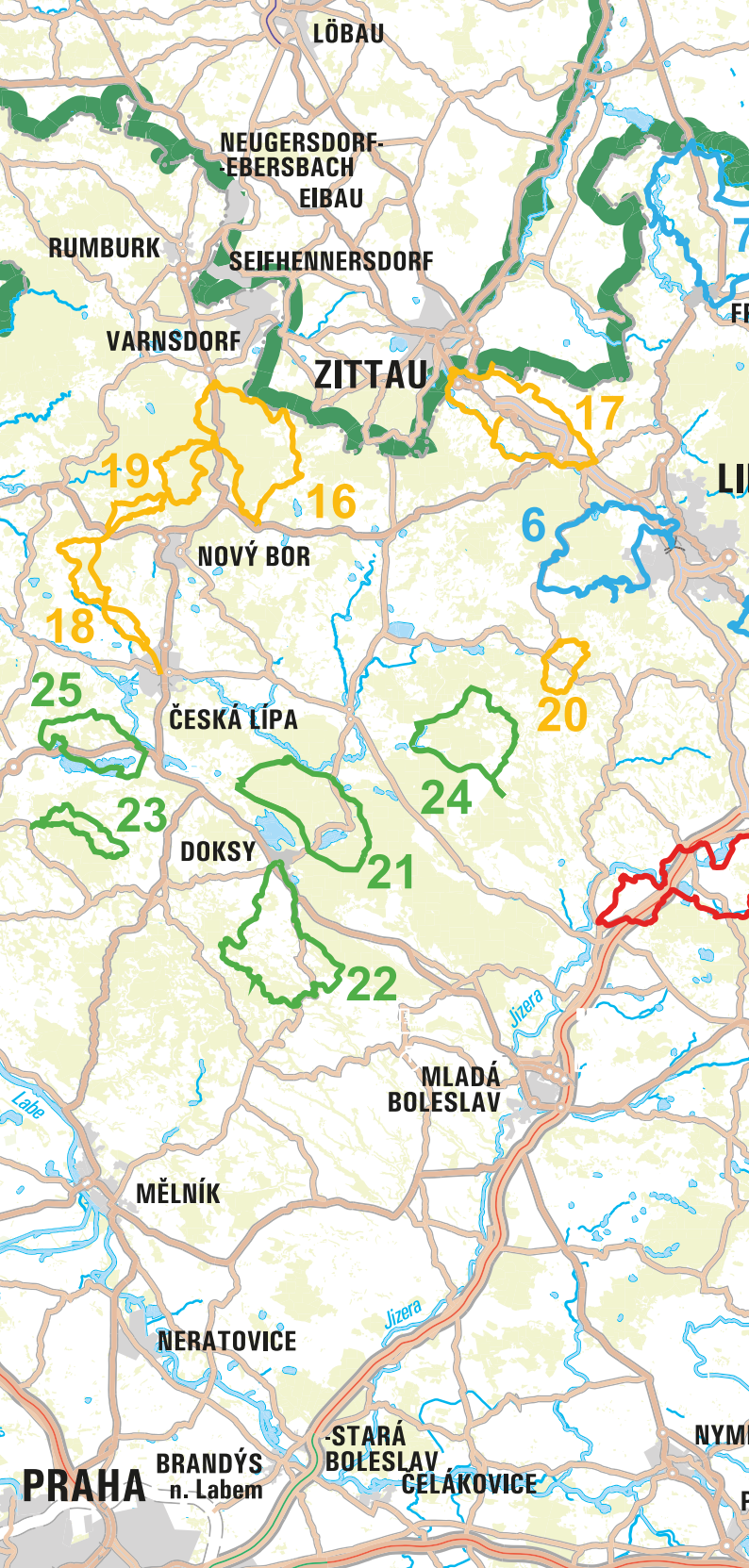
11	Až do srdce Krkonoš	24–25
12	Okružní jízda kolem Jilemnice	26–27
13	Krajem zapomenutých vlastenců	30–31
14	K nejkrásnějším vodopádům Krkonoš	32–33
15	Za netradičním výhledem na Sněžku	34–35

LUŽICKÉ HORY

16	Na vrcholy Lužických hor	36–37
17	Až do Trojzemí	38–39
18	Po stopách Pyšné princezny	40–41
19	Neobjevenými Lužkami	42–43
20	Kotel plný překvapení	44–45

MÁCHŮV KRAJ

21	Přes Jelení vrch do Psího kostela	46–47
22	K branám pekla a ještě dál	48–49
23	Husí cestou za pískovcovými skalami	50–51
24	Po zaniklých obcích Geoparku Ralsko	52–53
25	Ze Zahrádek za tajemnými zříceninami hradů	54–55

Piktogramy pro cyklovýlety

délka trasy

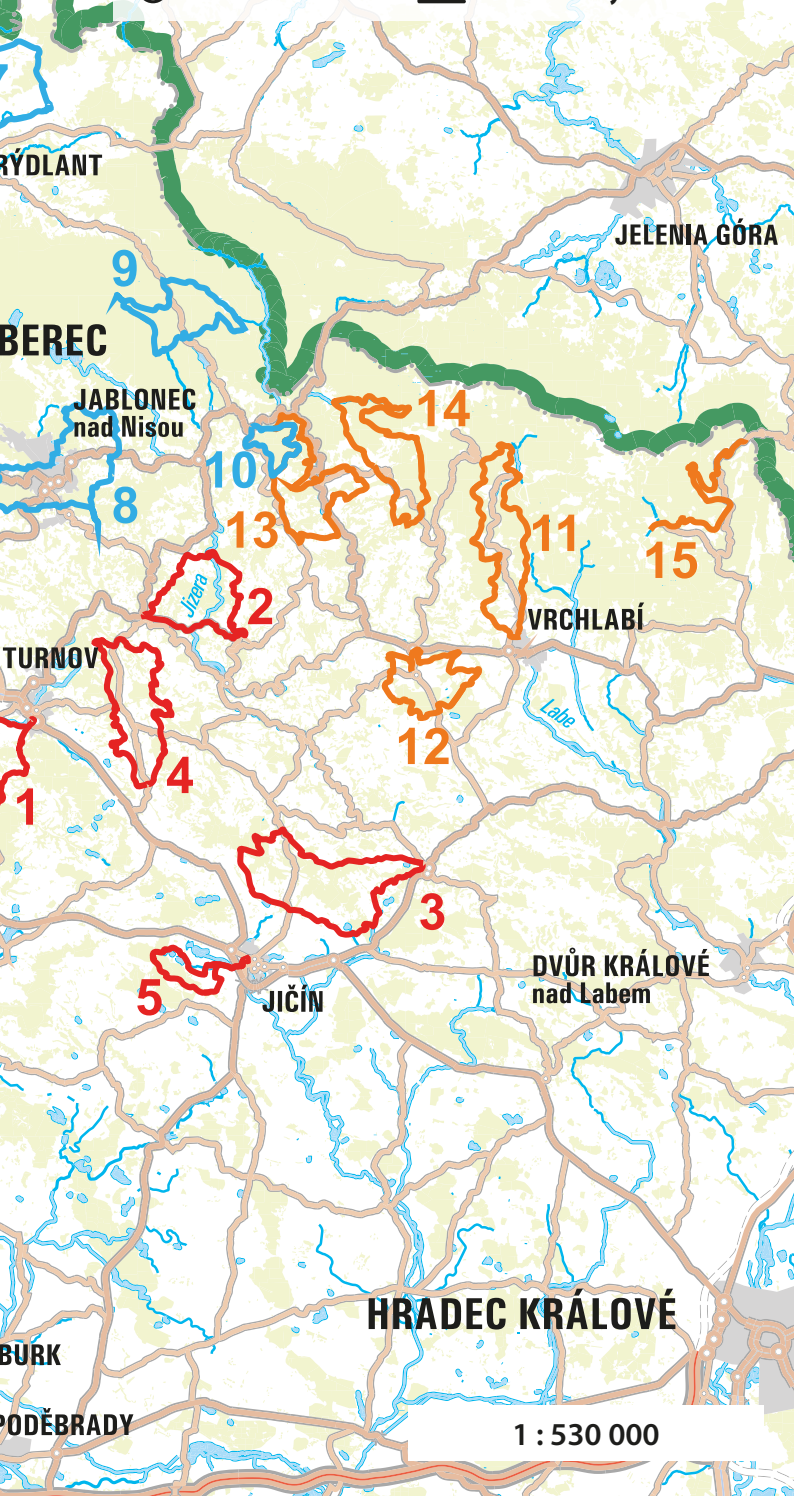
povrch terénu

časová náročnost

náročnost výletu

ZA ZÁMKY PODÉL ŘEKY JIZERY

Z **Turnova** se vydáme nejen po proudu řeky Jizery, ale také budeme sledovat CT **Greenway Jizera**. Projedeme okolo v létě oblíbených rybníků **Velký** a **Malý Písečák** přes **Příšovice** až do **Svijan**, obec známou nejen pivovarem, ale také zámkem. Greenway Jizera nás dovede k druhému zámku dnešní trasy v **Mnichově Hradišti**. Odtud nás čeká neznáčený úsek po místních komunikacích do obce **Dneboh**, kde se napojíme na CT 4009 s výhledy na **Drábské světničky**, **Příhrazské skály** a okolo rybníku Žabakor pokračujeme po značených CT 4009 a 14 přes **Olešnici** a **Kacanovy** zpátky do Turnova.

TURNOV ❶

Turnovu se právem přezdívá, že je srdcem Českého ráje a my nebudeme vědět, kam se dřív vydat. Zda si prohlédnout expozici drahých kamenů a horolezectví v **Muzeu Českého ráje** či místní **Galerii Granát**. Nebo na nedalekém zámku **Hrubý Rohozec** využít komentovaných prohlídek více jak 30 místností této kulturní památky a po prohlídce si užít návštěvu zdejšího vyhlášeného pivovaru.

ZÁMEK SVIJANY ❷

Zámek byl postaven v roce 1578 na místě s hospodářským dvorem, kde se vařilo pivo. Dnes si tu můžeme prohlédnout **expozici archeologie**, o historii zámku a jeho okolí, výstavu seznamující s pivovarnictvím a lazebnictvím; podzemí, **starou a novou zámeckou kapli** a také zahradu. Na soutěživé a hravé čekají únikové hry, dětské hřiště, rozšířená realita nebo netradiční prohlídky.

MNICHOVO HRADIŠTĚ ③

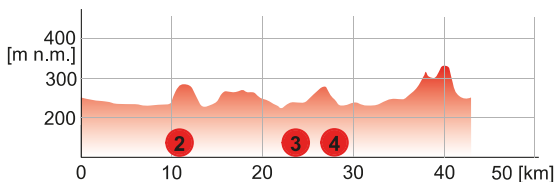
Město je jednou ze vstupních bran do Českého ráje a za pozornost stojí velkolepý **barokní zámek** i nádherná skalní města v blízkém okolí. Zámecké divadlo s původními kulisami, knihovnu, hrobku válečníka Albrechta z Valdštejna – to všechno uvidíme při prohlídce zámku. K procházce láká zámecká zahrada a anglický park.

PŘÍHRAZSKÉ SKÁLY ④

Na východ od vrchu Mužský najdeme **přírodní rezervaci Příhrazské skály**, která zahrnuje pískovcové skalní město u obce **Příhrazy** a oblast **Drábských světniček**. V Příhrazských skalách se nachází 178 pískovcových skalních věží, z nichž nejvýraznější je mezi horolezci oblíbený skalní útvar **Kobyla**. Objevit tu také můžeme ve skalách vytesanou modlitebnu zvanou **Hynšta**, která v 17. století sloužila jako úkryt pronásledovaným Českým bratřím, a zbytek hradu ze 13. století.

 43,2 km asfalt, zpevněné cesty 1:130 000
 2:55 minut střední mapy.cz/s/herelahune

RAJSKÝM SEVEREM

Ze **Železného Brodu** nás hned na začátku čeká stoupání po CT 4248, kterou sledujeme přes **Jirkov** až do Návarova. Tady si uděláme krátkou přestávku, abychom si prohlédli zámek a nedalekou zříceninu. Žlutá turistická značka nás dovede po asfaltové silničce do **Jesenného** a **Bozkova** se známými **Bozkovskými jeskyněmi**. Odtud nás čeká už jen příjemný sjezd zpátky do údolí řeky Jizery po CT 4174 a trase Greenway Jizera. Po cestě si můžeme udělat příjemnou zastávku na soutoku řek Kamence a Jizera u **vodní elektrárny Spálov**.

ŽELEZNÝ BROD ①

Město skla, přírodních krás i lidových památek se nachází na rozhraní Českého ráje, Krkonoš a Jizerských hor. Sklářskou a národopisnou expozici si pro nás připravili v městském muzeu, které sídlí v největším a nejkrásnějším roubeném stavení ve městě, zvaném **Běliště**. Krátkou procházkou dojdeme do části **Trávníky** s roubenými a zděnými domy z přelomu 18. a 19. století.

NÁVAROV ②

Při krátké zastávce si zvládneme prohlédnout zříceninu hradu i zámek. **Hrad** byl postaven na skalním ostrohu a až do 17. století, kdy byl pobořen, sloužil jako strategický střed panství. Dnes tu tak najdeme už jen mohutné ruiny bývalého věžovitého paláce, část štítové zdi s neporušenou krajní baštou a stopy po sklepeních. **Areál s barokním zámekem** prošel rekonstrukcí, a dnes tak můžeme obdivovat zámeckou kapli, park s altánem nebo obnovený sad.

BOZKOVSKÉ DOLOMITOVÉ JESKYNĚ ③

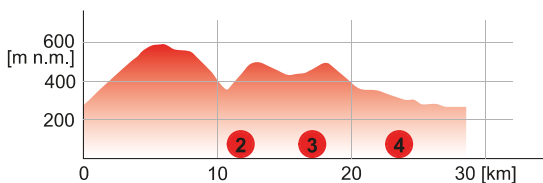
Při návštěvě městečka **Bozkov** bychom si neměli nechat ujít výpravu do pravěku a největšího jeskynního komplexu na celém severovýchodě Čech spolu s obrovským podzemním jezerem. Při návštěvě jeskyní nesmíme zapomenout na teplejší oblečení, teplota se zde celoročně pohybuje kolem 8°C. V samotné obci zve k naší návštěvě ochoz 49 m vysoké věže **kostela Navštívení Panny Marie**.

GREENWAY JIZERA ④

Jedná se o páteřní trasu s celkovou délkou téměř 190 km podél celého toku řeky od polských hranic až k Praze, na které odhalíme kouzlo šesti svérázných krajín, poznáme jejich přírodní památky, hrady a zámky, technické pozoruhodnosti i lidovou a církevní architekturu. Cyklovýlety můžeme také spojit s projíždkou na lodi, koloběžkách nebo in-line bruslích.

29,6 km asfalt, zpevněné cesty 1:90 000
 2:29 minut střední mapy.cz/s/bazutamapa

PO TÁBORSKÉM HŘBETU A JEŠTĚ DÁL

Z náměstí v **Nové Pace** vyjedeme Kumburskou ulicí směrem **Brdo**, na první křižovatce za obcí se dáme doleva po zelené turistické značce až na křižovatku **Skalka pod Kumburkem**. Červená značka nás dovede ke **zřícenině hradu Kumburk**, dále pokračujeme po červené a CT 4142 až do **obce Chlum**. Při výšlapu k rozhledně Tábor sledujeme CT 4365, po které sjedeme k železničnímu přejezdu a dáme se po místních komunikacích přes **Cidlinu, Železnici, Soběraz** do **Dřevěnic**. 2 km pojedeme po žluté turistické značce až ke **Stavské zvonici**. Přes **Úbislavice** a CT 4142 se vrátíme zpět do Nové Paky.

NOVÁ PAKA ❶

Ve městě, které proslavil spiritismus, roubená lidová architektura, malovaný nábytek, hrnčířství, modrotisk a výroba betlémů, najdeme řadu **roubených a barokních domů**, bývalý **paulánský klášter** nebo **Městské muzeum**, jehož součástí je **Suchardův dům** a **Klenotnice drahých kamenů**. Vynechat bychom neměli ani ochutnávku místního piva.

ZŘÍČENINA HRADU KUMBURK ❷

Hrad byl založen ve 14. století rodem Vartemberů na jednom z dominantních kopců jičínské kotliny, v 17. století byl pak na příkaz císaře Leopolda zcela zbořen. Podle pověsti tu můžeme objevit velký poklad nebo se potkat s přízrakem Meluzíny a smutného myslivce. Nezapomeňme vystoupat na vyhlídkovou věž, ze které se nám naskytne výhled na Jičínskou pahorkatinu a Krkonošské podhůří.

2

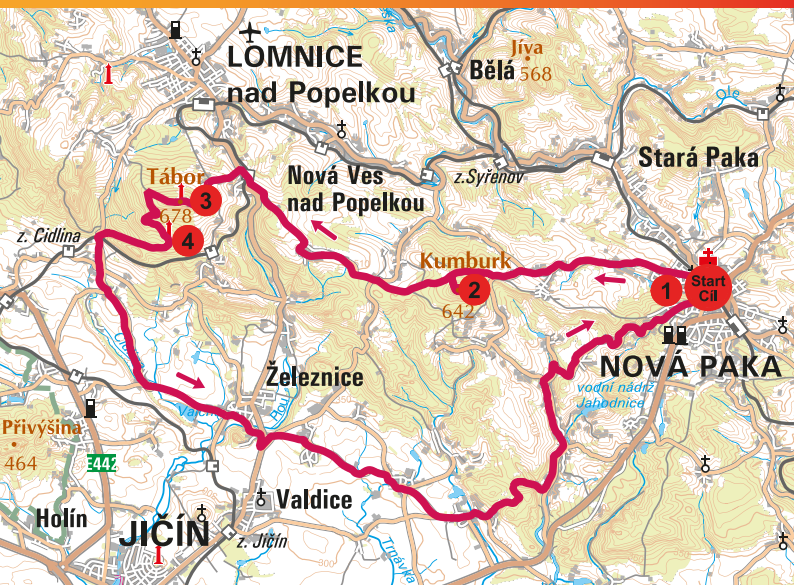

VRCH TÁBOR ③

Za výšlap na druhý nejvyšší vrchol Českého ráje (678 m n. m.) budeme odměněni výhledem z jedné nejkrásnějších rozhleden v Čechách, která dostala jméno „Tichánkova“ a to na počest iniciátora její stavby, řídicího učitele z nedaleké Lomnice nad Popelkou. Za zastavení stojí také křížová cesta, která k rozhledně vede od studánky Křížovky s léčivou vodou. v letních měsících na vrcholku funguje i informační centrum s občerstvením.

ALLAINOVA VĚŽ ④

Allainovka, jak se věži lidově říká, je jednopatrová kruhová věž s ochozem, která má tvar pravidelného osmiúhelníku. 13 m vysoká věž v novogotickém stylu původně sloužila jako luxusní posed pro místní šlechtu v prostoru knížecí obory. Své jméno dostala po Allainovi, knížeti z Rohanů, který tragicky zahynul při koňských dostizích.

38 km

asfalt, lesní zpevněné cesty

1:150 000

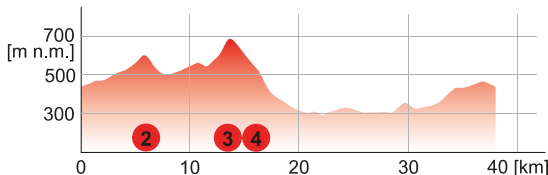

3:05 minut

vysoká

mapy.cz/s/coloharape

NA NEJVYŠŠÍ VRCHOL ČESKÉHO RÁJE

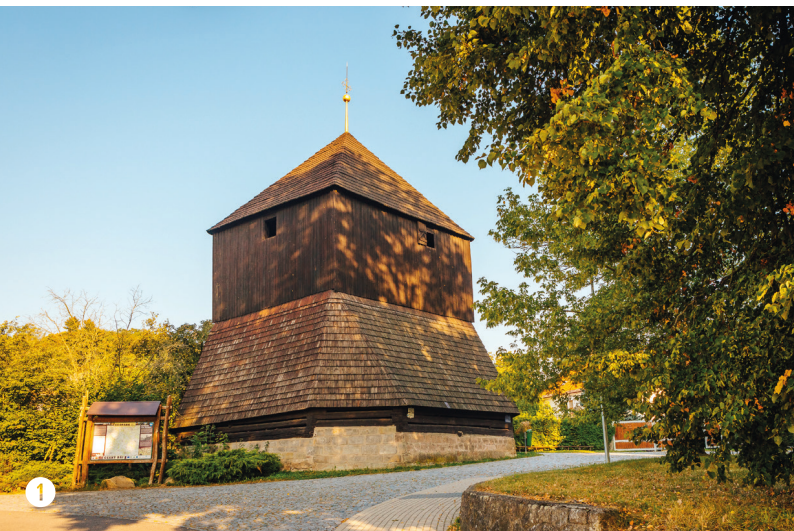
Okruh přes nejvyšší horu Českého ráje zahájíme na okraji **Rovenska pod Troskami**. Odkud budeme pořád stoupat po CT 4176 a 4006 až na **Kozákov**. Po vydatném výšlapu na vrchol si zasloužíme přestávku a něco dobrého na zub. Čeká nás sjezd po stejné CT přes Záhoří, Koberovy do **Besedic**. Po dél **Klokočských skal** a **zříceniny hradu Rotštejn** nás povede CT 4099, kterou vystřídá v **Rotštejně** CT 4015. Z **Kvítkovic** už sledujeme do cíle trasy jen značení CT 4172.

ROVENSKO POD TROSKAMI ①

Město s výhledy na zříceninu hradu Trosky a nejvyšší vrchol Českého ráje se může pyšnit dřevěnou zvonící ze 17. století se třemi unikátními zvony obrácenými srdcem vzhůru, které se do pohybu uvádějí šlapáním. Tradici sbírání a opracování drahých kamenů, které se dostaly jako výzdoba například do kaple sv. Kříže na Karlštejně anebo do katedrály sv. Víta na Pražském hradě, nám připomene jedna z expozic **Městského muzea**.

KOZÁKOV ②

Na vrcholu nejvyšší hory Českého ráje na nás čeká jako odměna za výšlap **Riegrova turistická chata** s šestibokou vojenskou věží s plošinou, který slouží jako rozhledna. Za pěkného počasí odtud můžeme přehlédnout až čtvrtinu Čech a dalekohledem zhlédnout i nejvyšší budovy Prahy.

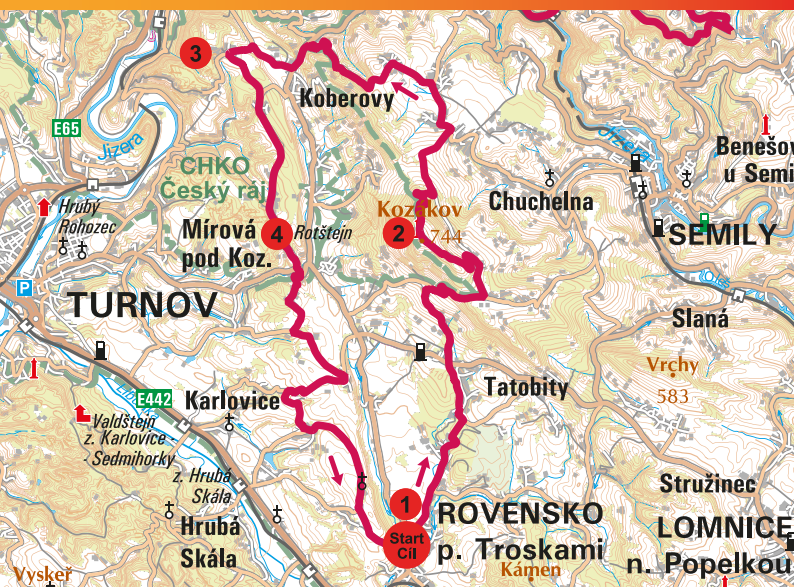

BESEDICKÉ SKÁLY 3

V **Besedických skalách** si užijeme procházku labyrinty pískovcových skal **Kalich** a **Chléviště**, a také krásné výhledy na celé maloskalské údolí. Objevíme tajnou modlitebnu českých bratří s vytesaným kalichem a letopočtem 1634, a projdeme si naučnou stezku zaměřenou na geologii.

ZŘÍČENINA HRADU ROTŠTEJN 4

Na okraji **Klokočských skal** leží zřícenina hradu, který byl postaven v polovině 13. století a během své historie prošel několika stavebními úpravami. Dnes tu můžeme ještě vidět pozůstatky černé kuchyně, zděného paláce nebo hradní studnu vytesanou ve skále. Najdeme vchod do pekla, který se objevil v pohádce s „Čerty nejsou žerty“?

34,6 km

asfalt

1:150 000

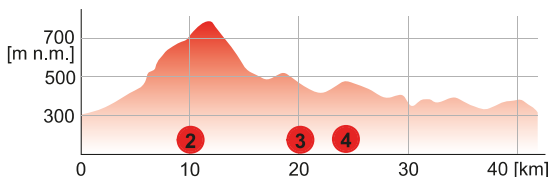

2:50 minut

vysoká

mapy.cz/s/dubaruholo

MARIÁNSKOU ZAHRADOU

Nenáročný výlet i pro rodiny s dětmi vede z **Jičína** po CT 4364 přes **Březinu, Ostružno**, okolo **rekreačního areálu Sklář** s koupalištěm a rybníku Jíkavec až **ke kapličce Nejsvětější Trojice**. Odtud pokračujeme nejdřív po žluté turistické značce a z první křižovatky po neznačené lesní cestě a červeně značené cestě k rozcestníku **u Štidel**. Žlutá turistická značka nás dovede do **Podhradí** a ke **zřícenině hradu Veliš**. CT 4368 z Veliše vede příjemně z kopce a mezi poli až do Jičína.

JIČÍN ①

Město pohádky **Jičín** si nezíská jen děti, ale i dospělí. Za svou krásu vděčí toto město zejména vévodovi Albrechtu z Valdštejna, který se zasadil o jeho přestavbu do dnešní podoby. Vystoupat můžeme na majestátní **Valdickou bránu** či s těmi nejmenšími navštívit oblíbenou **Rumcajsovu ševcovnu**. Valdštejnovou lipovou alejí dojdeme až k **Valdštejnské lodži**, na jejímž nádvoří si můžeme zpříjemnit chvíle v místní kavárně, nebo se jen projít po zahradách přilehlého Libosadu.

MARIÁNSKÁ ZAHRADA ②

Mariánská zahrada je turistická oblast o rozloze více než 100 km² nacházející se jižně od Jičína. Základním bohatstvím oblasti je barokní krajinná kompozice z přelomu 17. a 18. století, kdy na tomto území působil hrabě František Josef Schlik. Soubor kaplí vznikl jako jeho prosba k Panně Marii o vytouženého potomka. Objevovat můžeme významné sakrální památky (**Loreta** u obce Podhradí, **kaple sv. Anny**, **kaple Nejsvětější Trojice** v Ostružně a další), ale také i drobné stavby ukryté povětšinou v lesích.

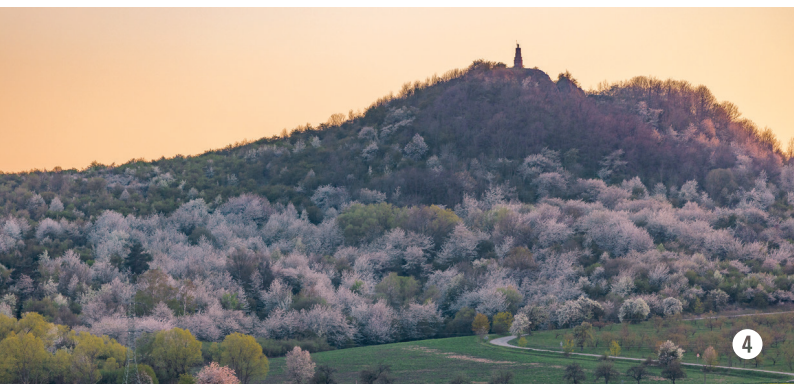

OSTRUŽNO ③

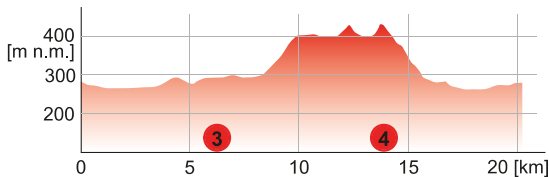
V obci, o níž jsou první záznamy již z roku 1227, objevíme pozdně barokní **kostel Povýšení svatého Kříže**, zajímavé skulptury a také budovu bývalé školy. V okolí najdeme **Ostruženské rybníky**, čedičový vrch s **kaplí sv. Svatá Anny** a vrch **Houser** s pozůstatky lomu.

ZŘÍČENINA HRADU VELIŠ ④

Na **Velichově vrchu** byl kolem roku 1300 postaven gotický **hrad Velíš**, svého času se jednalo o nejpevnější hrad v Čechách. Dnes na vrcholku kopce najdeme pouze jeho zříceninu, z níž je krásný výhled na okolní krajinu, především na panorama Jičína. Na vrcholu byla vybudována z dálky viditelná cihlová trigonometrická věž.

20,2 km asfalt, zpevněné lesní cesty 1:75 000
1:30 minut nízká mapy.cz/s/dezuvafake

VRCHOLOVÁ

Z **Libereckého centra**, od vlakového a autobusového nádraží, se vydáme po cyklostezce č.14A podél řeky Nisy směrem **Machnín**. Zde doporučujeme odbočku ke **zřícenině hradu Hamrštejn** a originálnímu transbordéru. Dále pokračujeme po cyklostezce č. 21A do **Kryštofova Údolí** a přes Křižanské sedlo do **Křížan**. Podél Ještědského potoka se pak vydáme na křižovatku **Semerink** a výživnými serpentýnami až do sedla **Výpřež**. Kdo má ještě dostatek sil, může si vyšlápnout na **Ještěd**. Z Ještědu už budeme jenom klesat zpátky do centra Liberce.

ZŘÍČENINA HRADU HAMRŠTEJN ①

Ke zřícenině hradu se z Machnína dostaneme po cyklostezce Odra-Nisa, která kopíruje meandry Lužické Nisy až k úbočí Zámeckého kopce. Na jeho vrcholu ční zbytky středověkého hradu **Hamrštejn**, z nějž se do dnešní doby zachovaly zbytky obvodové zdi, dvou věží a zdi obytné budovy.

TRANSBORDÉR ②

Přímo pod zříceninou hradu Hamrštejn vyzkoušíme jedinečný **transbordér**. Jedná se o samoobslužný kabinkový mostní přepravník, který nahradil zničenou lávku při povodních v roce 2010 a který slouží k originální přepravě přes řeku Nisu. Kabinku zavěšenou na kladkách rozpohybujeme taháním za lano. Takovýto technický unikát jinde v Čechách nenajdeme!

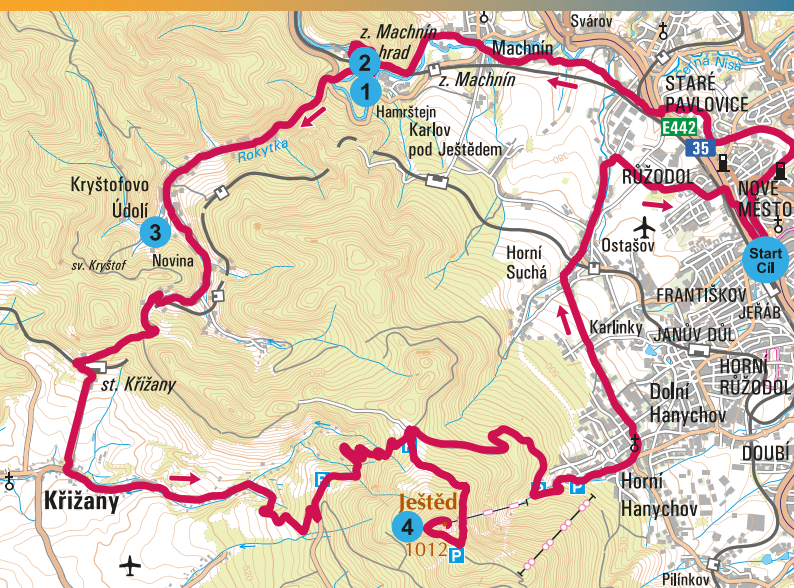

KRYŠTOFOVO ÚDOLÍ 3

Malebnou vesničku s roubenými a hrázděnými domky, a barokním dřevěným **kostelem sv. Kryštofa** v údolí říčky Rokytky proslavil jeden z originálních orlojů v České republice. Můžeme zde obdivovat orloj vybudovaný z bývalé trafostanice s 22 figurami. Za návštěvu stojí také **Muzeum betlémů**, **Dům řemesel** a vynechat bychom určitě neměli projížďku k jednomu z nejhezčích a největších železničních **viaduktů** v Česku.

JEŠTĚD 4

Za stoupání k symbolu města Liberec i celého kraje budeme odměněni jedinečným neo-
mezeným výhledem na všechny světové strany, můžete spatřit dokonce i pražský Petřín.
Na vrcholu v nadmořské výšce 1012 m budeme obdivovat televizní vysílač s restaura-
cí a hotelem ve tvaru rotačního hyperboloidu, která vznikla podle návrhu architekta
K. Hubáčka. Ten za ni obdržel Perretovu cenu, nejvyšší ocenění Mezinárodní unie architektů.

45,6 km

asfalt

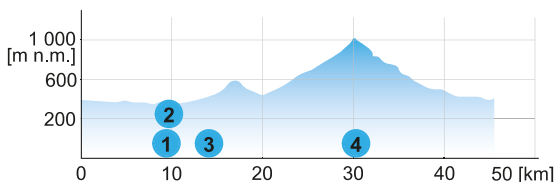
3:55 minut

vysoká

1:100 000

mapy.cz/s/pulopesula

PŘÍRODOU FRÝDLANTSKÉHO VÝBĚŽKU

Start i cíl výletu je na autobusovém nádraží historického města **Frýdlant**, odkud pojedeme po cyklotrase 3059 až do obce **Krásný Les**. Přes **Dolní Řasnici** a **Horní Bulovku** nás čeká desetikilometrové šlapání do **Pertoltic**. Odtud pokračujeme téměř po hranicích po cyklotrase CT přes **Habartice**, **Černousy** až do **Višňové**, odkud si můžeme udělat pěší odbočku k **meandrům řeky Ploučnice** nebo na **Pohanské kameny**. Nakonec nás čeká příjemný návrat po lesních zpevněných cestách a cyklotrase 3016 zpátky do **Frýdlantu**.

MĚSTO FRÝDLANT ①

Město s historickým centrem, kde můžeme navštívit dvě muzea, rozhlédnout se z radniční věže nebo obdivovat Frýdlantský betlém. Vynechat bychom neměli ani návštěvu **Státního hradu a zámku Frýdlant**, který představuje spojení středověkého hradu a renesančního zámku. Hrad byl vybudován přibližně v polovině 13. století, již v roce 1881 byl zpřístupněn veřejnosti a stal se tak nejstarším hradním muzeem ve střední Evropě. Výhled na celé město i zámek budeme mít z rozhledny **Frýdlantská výšina**, která stojí ve výšce 399 m n. m. nad městem.

DOLNÍ ŘASNICE ②

Za návštěvu určitě stojí **kovárna Ondřeje Stelziga**, která je součástí areálu statku Český svět. Statek zahrnuje bývalou rychtu, k níž historicky patřila kovárna a kaplička. Na místě původní kovárny dnes stojí o něco mladší dům s expozicí kovářského řemesla a historií Frýdlantska připomínající odvážného kováře Stelziga, který vedl selský odboj proti frýdlantské šlechtě.

PŘÍRODNÍ REZERVACE MEANDRY SMĚDÉ ③

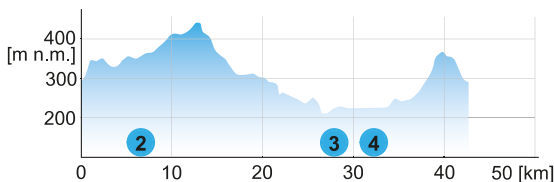
Krátká procházka podél řeky Smědé, jejíž přírodní říční koryto zde vytváří meandry, slepá ramena, mokřadla a říční nivy. V rezervaci, která byla vyhlášena v roce 1998, se vyskytují vzácné rostlinné i živočišné druhy. Když budeme mít štěstí, potkáme zde ledňáčka říčního, vydru říční nebo některé z dalších 40 chráněných druhů. Součástí rezervace je také **rybník Dubák**, který patří k největším a nejstarším rybníkům na Frýdlantsku.

VIŠŇOVÁ ④

Nedaleko od obce najdeme skupinu mohutných balvanů z rumburské žuly – **Pohanské kameny**. Jedná se o pravidelné skalní mísy nebo skalní hrnce, které jsou v tvrdé žule velice přesně jakoby vytesány. Ještě koncem 19. století byly tak Pohanské kameny považovány za lidský výtvor. Jedná se ale o přírodní úkaz, ačkoliv se vypráví, že v minulosti sloužily Pohanské kameny jako kultovní místo nebo obětiště.

49,0 km 3:25 minut 1:160 000
asfalt, lesní zpevněné cesty střední mapy.cz/s/nedebupeka

NEJBLIŽŠÍM OKOLÍM JABLONCE

Vyjíždku zahájíme u přehrady **Mšeno**, odkud budeme pokračovat po cyklotrase 3023 směrem Jindřichov až do **Horního Maxova**, kde jsme dosáhli nejvyššího bodu tohoto okruhu. Přes **Lučany nad Nisou** sledujeme CT 3038 až k **pramenu Lužické Nisy**. Z Dolní Černé Studnice si uděláme odbočku do **Krásné**, kde je opravdu krásně, a to i díky **Kitelově muzeu**. Trasa Hřebenovky nás dovede přes **Vrkoslavice**, **Dobrou Vodu**, turistickou lávku Rádlo až k rozhledně **Císařský kámen**. Do cíle se dostaneme po zpevněných cestách a silničkách přes **Proseč nad Nisou**.

VODNÍ NÁDRŽ MŠENO ①

Vodní nádrž Mšeno, známá také jako **Jablonecká přehrada**, je největší přehradou v povodí Lužické Nisy a díky své poloze v blízkosti centra Jablonce nad Nisou patří mezi největší městské nádrže ve střední Evropě. V letních měsících si zde užijeme koupání v čisté vodě, sportování nebo jen relaxaci. Kolem přehrady se nachází spousty dětských hřišť, sportovišť, in-line dráha a také i možnosti k občerstvení, dokonce i minipivovar.

PRAMEN NISY ②

Pramen Lužické řeky najdeme nedaleko obce Nová Ves nad Nisou, odkud se řeka vydává na 252 km dlouhou pouť. V místě prameniště najdeme pomník pramene Nisy, který tu stojí již od roku 1929, a první kamenný most přes řeku. Pramen Nisy je také výchozím bodem mezinárodní **cyklotrasy Odra – Nisa**, která měří 591 kilometrů a vede až k Baltskému moři.

KITTELŮV DŮM ③

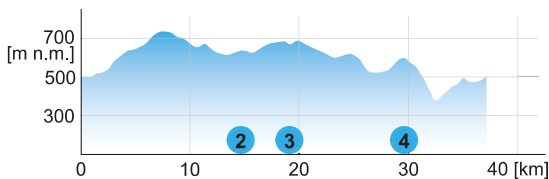
Ve vesničce **Krásná** se potkáme s tajemným doktorem Kittelem, který je někdy nazýván Faustem Jizerských hor. V roce 2019 byla dokončena rekonstrukce **Kittelova domu**, ve kterém se ve třech patrech můžeme seznámit se zajímavou historií kraje, s místní architekturou a uměním, a také s osobou Jana Josefa Antonína Eleazara Kittela. Určitě nevynechejte původní černou kuchyni, sklepení a venkovní bylinnou zahrádku se Stezkou bosou nohou.

ROZHLEDNA CÍSAŘSKÝ KÁMEN ④

Kopce, na kterém rozhledna stojí, se původně jmenoval Špičák nebo Uhlířský vrh. Název **Císařský kámen** získal po návštěvě císaře Josefa II., kterou připomíná pod věží umístěný žulový blok s vyrytým nápisem. Původní dřevěnou rozhlednu nahradila v roce 2018 nová ocelová s dřevěným opláštěním. Po zdolání 112 schodů na 21 m vysokou věž se nám otevře nádherný výhled na okolní kopce i vzdálenější Český ráj s Troskami.

37 km asfalt, zpevněné cesty 1:120 000
 3 hodiny střední mapy.cz/s/dubanakofe

PO STOPÁCH SKLÁŘŮ

Naše cesta začíná i končí na parkovišti pod Bukovcem, místě zvaném **Mořina**, odkud nás trasa 3020 povede přes malebnou **osadu Jizerka**, podél klikatící se Jizery na **Smědavu**. Po občerstvovací přestávce pokračujeme po trase Hřebenovky na známé rozcestí **Na Knajpě** s tradičním jizerskohorským kioskem. Odtud si můžeme udělat odbočku k rašeliníšti **Na Čihladle**. Cyklotrasa 3019 a říčka Bílá Desná nás dovedou až k **Protržené přehradě**. Po cyklotrase 3020, částečně kopírující **Jezdeckou cestu**, se vrátíme zpátky na **Jizerku**.

OSADA JIZERKA ①

V nejvýše položené obci České republiky, která bývala v minulosti významnou sklářskou osadou, můžete navštívit **Muzeum Jizerských hor**, obhlédnout populární Hnojový dům nebo vyrazit na výšlap na **vrch Bukovec**. Je to jedna z největších čedičových kup v Evropě, z jejíhož vrcholu se vám otevře krásný výhled na rozestě chalupy Jizerky a také hřebeny Jizerských hor.

TURISTICKÉ KIOSKY JIZERSKÝCH HOR ②

Pro Jizerské hory jsou typické turistické kiosky, kterých na jejich území najdeme hned několik. **Hřebínek**, **Knajpa** nebo **Promenádní** jsou ty nejznámější. Na Hřebínku si můžeme dát vyhlášený domácí borůvkový koláč, kiosek Na Promenádní je unikátní v tom, že si tu sami určíme cenu za zakoupené občerstvení. Při nepřízní počasí si tu můžete navíc zahrát šipky, a když strefíme střed nebo devítku, dostaneme pohled.

1

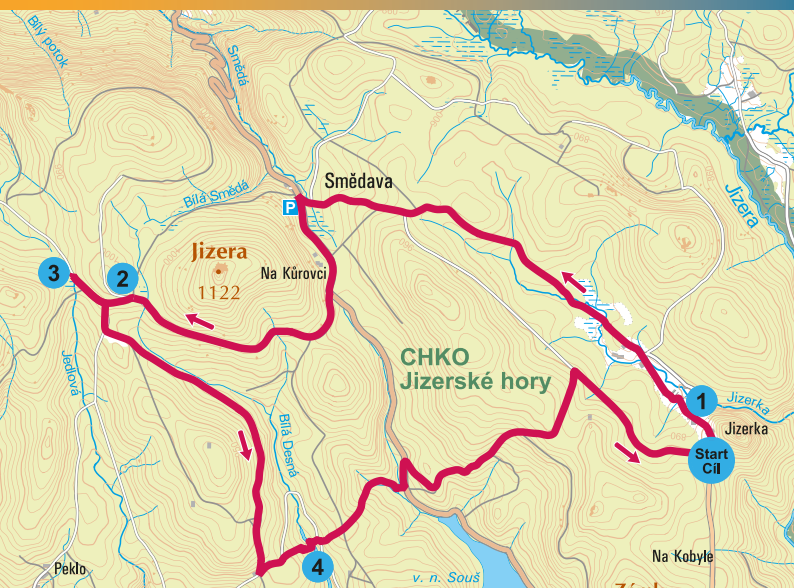
4

RAŠELINIŠTĚ NA ČIHLADLE 3

V Jizerských horách najdeme celou řadu atraktivních horských rašelinišť. Jedno z nejznámějších, chráněné od roku 1960, dostalo své jméno podle číhařů, kteří zde lapali ptáky na tahu. Nachází se přesně na rozvodí Baltského a Severního moře a prohlédnout si ho můžeme díky dřevěnému povalovému chodníku a vyhlídkové věži.

PROTRŽENÁ PŘEHRADA 4

Přehrada na Bílé Desné, známá dnes jako Protržená přehrada, byla dokončena v roce 1915, ale hned v září následujícího roku došlo k jejímu protržení. Přehrada nebyla již nikdy obnovena a její dochované trosky připomínají tuto dávnou tragédii. Dnes na místě uvidíme šoupátkovou věž, zbytky hráze a podzemní štolu. Bez kola se můžeme vydat na **Naučnou stezku Protržená přehrada** o délce 1 km, která nás na 6 zastaveních podrobně seznámí s touto historickou událostí.

27 km

asfalt, zpevněné cesty

1:100 000

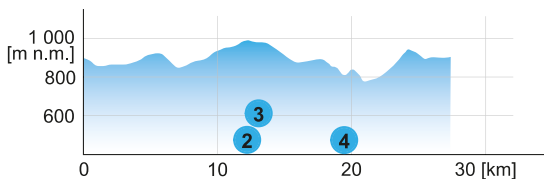

2:10 minut

střední

mapy.cz/s/najuvutevu

OKOLO ROZHLEDNY ŠTĚPÁNKA

Nenáročný vyhlídkový cyklovýlet pro celou rodinu začíná u **informačního centra v Kořenově**, odkud nás modré pásové cykloznačení (K3) dovede až na lesní asfaltovou cestu zvanou **Famberka**. Po té pokračujeme po vrstevnici s krásnými výhledy až na křižovatku **Na Perličku**, kde se dáme do prava po Staré silnici. Cestou nevynechejme pěší procházku ke královně Jizerských hor – **rozhledně Štěpánka** nebo na vyhlídkové místo **Bílá skála**. Než dojedeme do cíle, uděláme si v **Příchovicích** ještě krátkou odbočku do **Areálu u Čápa**, kde si to užijí malí i velcí cyklisté.

KOŘENOV ①

Svou rozlohou největší horská obec leží na pomezí Jizerských hor a Krkonoš a je v létě ideálním výchozím místem pro pěší i cyklo výlety. V centru můžeme obdivovat zdaleka viditelnou bílou fasádu osmiboké **Tesařovské kaple**, která byla postavena v roce 1909. Technickou raritou obce je jediná **ozubnicová železnice** v Čechách vedoucí z Kořenova do Dolního Polubného.

BÍLÁ SKÁLA ②

Bílá skála je se svými 964 metry nadmořské výšky nejvyšší horou Kapradnické hornatiny, nejzápadnější části Krkonoš. Nedaleko samotného vrcholu najdeme skalní vyhlídku s dřevěným křížem vytvořenou z křemencových bloků, ze které je nádherný výhled na Pojizeří, Ještědsko-kozákovský hřbet a Jizerské hory. Podle světlejšího odstínu skalních bloků dostala hora i své jméno.

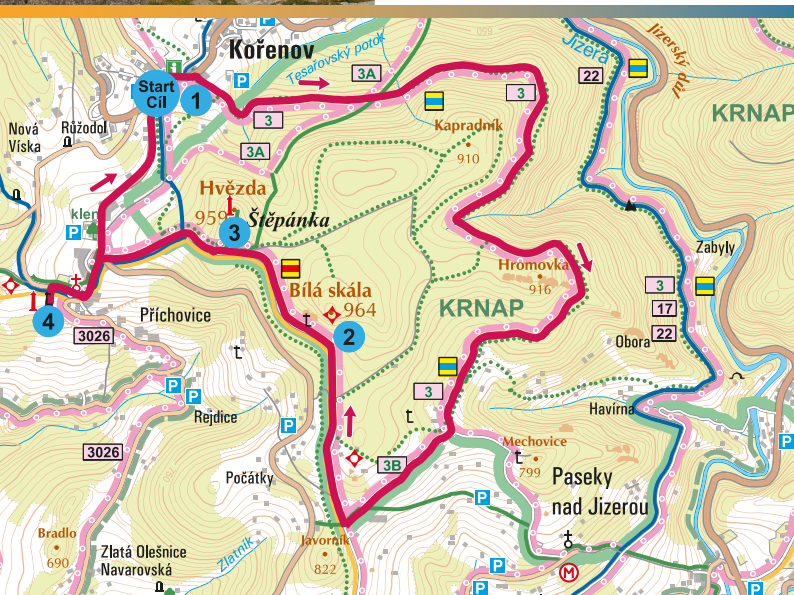

ŠTĚPÁNKA 3

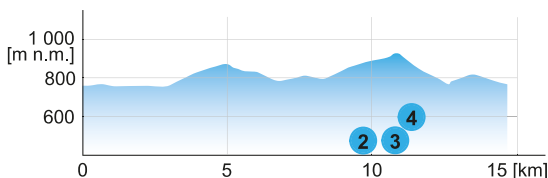
Rozhledna Štěpánka je nestarší rozhlednou Jizerských hor a také nejdéle budovanou na území České republiky. Rozhledna byla postavena na počest arcivévody Štěpána, který dohlížel na stavbu zdejší silnice a toto místo se mu zalíbilo. Když zdoláme 81 schodů až do ochozu rozhledny ve výšce 21 m. n. m., dohlédneme na vrcholy Jizerských a Lužických hor, Krkonoše, Českého ráje i Českého středohoří. Naši pozornosti neunikne kamenný stůl s lavicí u vchodu na rozhlednu a také nedaleký kamenný kříž.

AREÁL U ČÁPA 4

V **Areálu u Čápa** nebudeme vědět, kam se jít dříve podívat. Zda se vydat po stopách českého génia Jára Cimrmana a navštívit muzeum věnované jeho pozůstalosti, včetně originálních vynálezů, a vystoupat na rozhlednu připomínající maják. Nebo objevit tajemného Příchovického hada, který se proplétá nedalekým Lesoparkem na Slunečné.

14,7 km asfalt, zpevněné cesty 1:55 000
1:12 minut nízká mapy.cz/s/ceugavozu

AŽ DO SRDCE KRKONOŠ

Vrchlabí – start i cíl našeho okruhu, odkud vyrazíme po cyklotrase K10 směrem na křižovatku **Křížovky**, dále budeme pokračovat po klikatící se vrstevnicové cestě **Nová Velbloudka** k známému rozcestí **Rovinka**. Tam se napojíme na CT K13, která nás zavede na **Horní Mísečky**. Cestou si můžeme udělat krátkou pěší odbočku na vyhlídku **Harrachova skála**. Teď nás čeká asi 6 km šlapání po cyklotrase K12 do **Špindlerova Mlýna**. Přes **Hromovku** (po cyklotrase K1A) dorazíme do **Strážného**, odkud je to do **Vrchlabí** už jen z kopce a údolím řeky Labe.

VRCHLABÍ ①

Malebné město v údolí řeky Labe bývá označované za „vstupní bránu do Krkonoš“. Mezi památky, které bychom ve městě neměli minout, určitě patří dominanta města – krásný **renesanční zámek**, ve kterém dnes sídlí městský úřad. Projít se ale můžeme rozsáhlým zámeckým parkem, kterým vede i naučná stezka. V bývalém augustiniánském klášteře najdeme dnes **Krkonošské muzeum Správy KRNP** s interaktivní expozicí **Kámen a život**.

HARRACHOVA SKÁLA ②

Vyhlídka z Harrachovy skály byla vyhledávaným místem již od počátku rozvoje turistiky v Krkonoších, upravené vyhlídkové místo bychom tu našli už v roce 1893. Dnes je ze skály pěkný výhled od severozápadu na jih, uvidíme **Kotel**, **Zlaté návrší**, **Medvědí** nebo **Luční horu**.

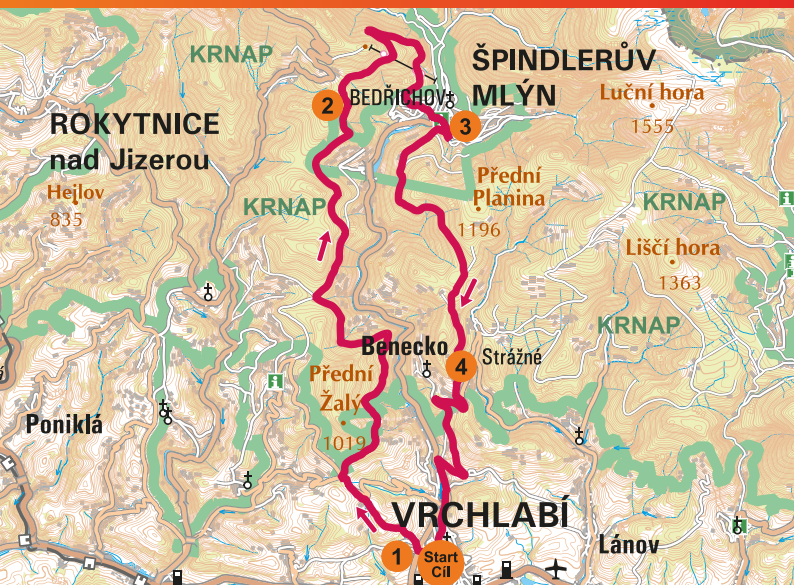

ŠPINDLERŮV MLÝN ③

Co všechno tu můžeme vidět a zažít? Ke Špindlerovu Mlýnu dnes neodmyslitelně patří pěší zóna v centru města, **kostel sv. Petra a Pavla**, řada hotelů, chalup a penzionů. A především nepřeberné množství aktivit během celého roku. V letních měsících nabízí okolí města nespočet turistických a cyklistických tras, v zimě má pak ideální podmínky pro zimní sporty. Kromě toho můžeme vyrazit na koloběžky, sjet si bobovou dráhu nebo zažít trochu adrenalinu v lanovém centru.

STRÁŽNÉ ④

Obec Strážné byla založena v 17. století hrabětem z Pomořan a spolu s Herlíkovicemi tvoří jednu správní obec. K horskému středisku patří také okolní horské samoty, jako Šestidomí nebo Hříbecí Boudy, nedaleko kterých najdeme opuštěný lom krkonošského mramoru. Z dálky viditelnou dominantou obce je secesní kostel s krásnou dřevěnou výzdobou interiéru.

39,6 km

asfalt

1:185 000

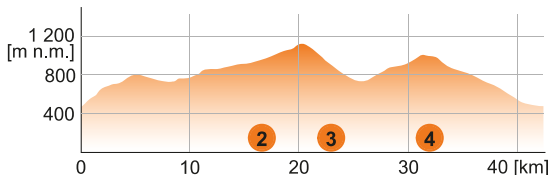

3:25 minut

vysoká

mapy.cz/s/kohunonuje

OKRUŽNÍ JÍZDA KOLEM JILEMNICE

Z náměstí v **Jilemnici** se vydáme na sever po cyklotrase 22, za kruhovým objezdem **u Labutě** pak odbočíme vpravo na CT 4207. Okolo rodného domu Bohumila Hanče pokračujeme přes **Hrabáčov** do **Horní Branné**, kde si můžeme prohlédnout zámek a **Harrachovskou hrobku sv. Kříže**. U zámku se napojíme na cyklotrasu 4206 do **Martinic**, kde si výlet můžeme zpříjemnit **Naučnou stezkou u Mlejna**. Přes vrch **Kozinec** se pak vrátíme po cyklotrase 4206 zpět do Jilemnice.

JILEMNICE ①

Ve městě v podhůří západních Krkonoš si prohlédneme spousty zajímavých míst, která jinde nenajdeme. Objevit můžeme takzvanou **Zvědavou uličku**, **novorenesanční zámek** s expozicemi Krkonošského muzea a zámeckým parkem, unikátní mechanický **Metelkův betlém** nebo radnici s nejčastěji bijícími hodinami v Česku.

HORNÍ BRANNÁ ②

Ve městě, kde strávil své poslední měsíce ve vlasti Jan Ámos Komenský, bychom si neměli nechat ujít prohlídku hrobky rodu Harrachů v **Kapli sv. Kříže**. Její dvoupatrová osmiboká stavba nám může svým slohem připomínat maorské nebo byzantské stavby. S historií obce a života v ní se seznámíme v historicko-národopisné expozici v přízemních prostorách **renesančního zámku**.

3

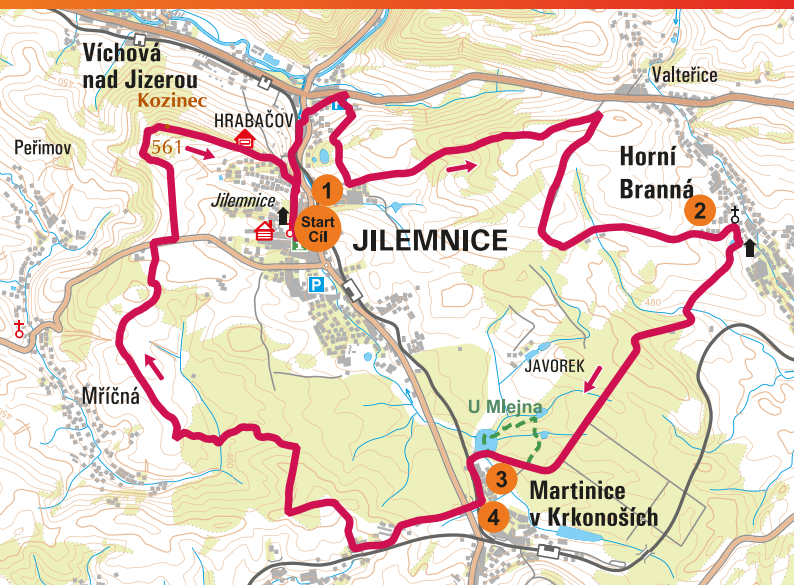

LESNÍ NAUČNÁ STEZKA U MLEJNA ③

Vydejme se společně s motem stezky „Les je ostrovem života v člověkem využívané krajině“ na okružní 1,7km dlouhou procházku okolo **Martinických rybníků**. Stezka nám na sedmi zastaveních přibližuje, jak významnou roli pro vývoj zdejších lesů hráli jejich majitelé a správci – od hraběte Harracha (17. století) až po Lesy České republiky.

MARTINICE KRKONOŠÍCH ④

Podhorská obec se nachází na pomezí Krkonoš a Českého ráje a je výhodným výchozím bodem do obou těchto atraktivních turistických oblastí. Svězt se také můžeme na železniční trati zvané **Pojizerský Pacifik**, která vede odtud až do Rokytnice nad Jizerou. Jedinečné je také místní nádraží, jehož součástí je **Železniční muzeum** a naučná stezka věnovaná nádražní budově a železniční stanicí.

24,5 km

asfalt, polní a lesní cesty

1:75 000

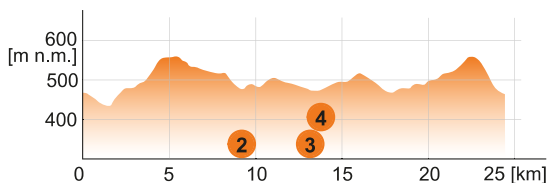

1:55 minut

střední

mapy.cz/s/pabulunahu

KRAJEM ZAPOMENUTÝCH VLASTENCŮ

Z náměstí **ve Vysokém nad Jizerou** se vydáme po cyklotrase *Greenway Jizera* okolo **Kramářovy vily**, přes **Sklenařice** až na rozcestí **Čermákovy Rovně**. Odtud pokračujeme po silnici číslo 290 a na první křižovatce se dáme doprava po žluté turistické značce, která nás dovede k vyhlášené **restauraci Na Perlíčku**. Dále sledujeme cyklotrasy K3B a K3 až na rozcestí se zelenou turistickou značkou, po které sjedeme do údolí řeky Jizery. Opět se napojíme na *Greenway Jizera* a po její trase dojedeme do **Pasek nad Jizerou**. Po CT 22 se dostaneme do **Rokytnice nad Jizerou** a dále na rozcestí **Sachrův hřeben**. Posledních 10 km zpátky do Vysokého pojedeme po cyklotrase 4174.

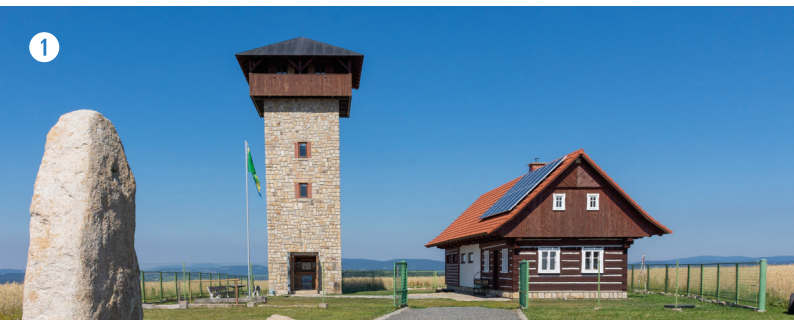
VYSOKÉ NAD JIZEROU ①

Jedno z nejvýše položených měst v Česku se pyšní řadou krásných výhledů všemi směry – vidět jsou Krkonoše, vrcholy Máchova kraje i Jizerské hory. V centru města nepřehlédneme barokní **kostel sv. Kateřiny Alexandrijské**, naproti nás láká k návštěvě **Vlastivědné muzeum** se sbírkami lyží a sněžnic, a vynechat bychom neměli ani výstup na nedalekou **rozhlednu U Borovice**. Jako odměnu po výletě si můžeme dát něco dobrého na zub v místní vyhlášené Cukrárně u Bachtíků.

STARÉ KRKONOŠSKÉ CESTY ②

Flamberka, Planýrka, Budárka nebo **Žížala** – staré krkonošské cesty, v jejichž názvech se odráží historie kraje i příběhy místních lidí, kteří po nich dlouhá léta chodívali. Například Planýrka je jedna z nejstarších a také nejhezčích cest, která nás povede od soutoku **Jizery s Mumlavou**, přes harrachovské myto, kolem kouzelné havířenské **kapličky svaté Trojice** až do **Pasek nad Jizerou**

1

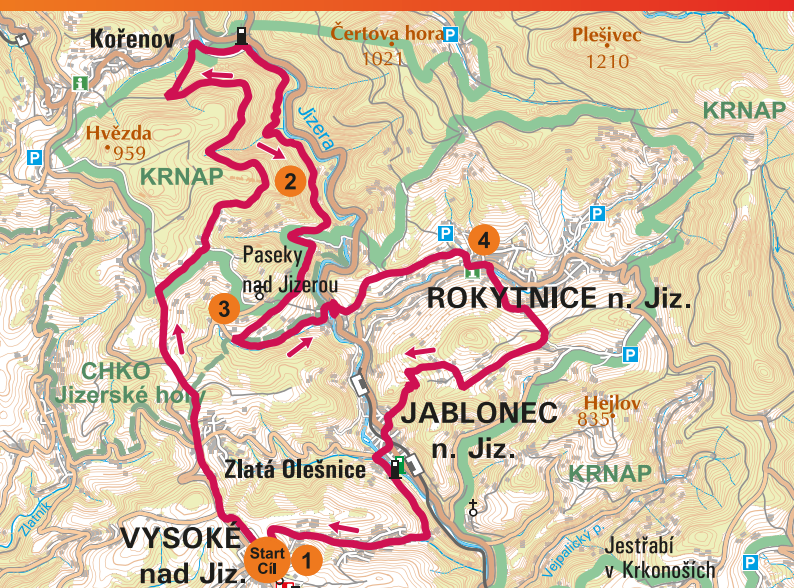

PASEKY NAD JIZEROU 3

Vydejme se po stopách zapadlých vlastenců v obci na rozhraní Krkonoš a Jizerských hor. V bývalé faře v sousedství **kostela sv. Václava** najdeme **Památník zapadlých vlastenců** s expozicí věnovanou osobnosti zdejšího kantora, písmáka a houslaře Věnceslava Metelky, jehož zápisky se staly podkladem románu Zapadlí vlastenci spisovatele K. V. Raise. Objevíme tu také budovu staré školy, která je ojedinělou památkou krkonošské lidové architektury z 18. století, a hned vedle rodný dům V. Metelky.

ROKYTNICE NAD JIZEROU 4

Horské městečko s kouzelnou dominantou **Lysé hory** a **Kotle** láká především milovníky zimních sportů, ale i turisty a cyklisty. Dominantou je **kostel sv. Michala**, který se pyšní slunečními hodinami. Celé město jako na dlani budeme mít, když vystoupáme 147 schodů na věž radnice.

37,3 km

asfalt, zpevněná cesta

1:120 000

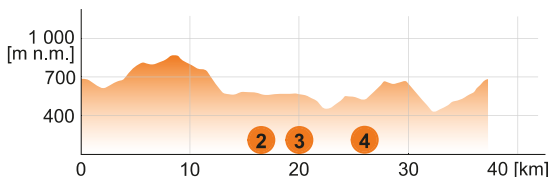

3:15 minut

vysoká

mapy.cz/s/lecozovala

K NEJKRÁSNĚJŠÍM VODOPÁDŮM KRKONOŠ

Z parkoviště v **Rokytnici nad Jizerou** vyrazíme po zeleně značené K5 směrem **Studenov**. První velké stoupání máme za sebou a pokračujeme po K7 a K1A přes **Rýžoviště** do **Harrachova**. Teď nás čeká mírné, ale dlouhé stoupání po K2 okolo nádherných **Mumlavských vodopádů** až na rozcestí **Krakonošova snídaně**. Po staré Kládové cestě a K1A dojedeme přes **Ručičky** až do nejvyššího bodu dnešního výletu na **Dvoračky**. Odtud sjíždíme po K1A a K8A přes **Rezek** do **Horní Dušnice**. Cyklotrasu K8 sledujeme na rozcestí **Vrata Sv. Jan**, kde se napojíme nejdříve na K8B a poté cyklotrasu 22. Z rozcestí **Sacheřova cesta** si užijeme pěkný sjezd po zelené mezi sjezdovkami zpátky do Rokytnice.

MUMLAVSKÝ VODOPÁD ❶

Vodopád nedaleko horského střediska **Harrachov** se hlučně řítí po celé šířce koryta a padá až do hloubky deseti metrů. Zajímavostí jsou obří hrnce a kotle, zvané čertova oka, které dravý proud Mumlavy vymlel v žulových stupních. V Harrachově ještě můžeme zajít do **Sklárny a pivovaru Novosad**, kde si užijeme exkurzi, sami si zkusíme ze skla něco vyfouknout a na závěr ochutnáme piva místní výroby.

DVORAČKY ❷

Horská Bouda Dvoračky je jedna z nejstarších bud v Krkonoších. Leží v nadmořské výšce 1140 m n. m. mezi **Lysou horou** a **vrcholem Kotel** na křižovatce turistických cest, které se tu sbíhají ze všech směrů. Jednou z cest je i **Česká cesta** známá už v 10. století, která vede z Rokytnice přes Labskou louku až do Slezska. Na Dvoračkách bychom si neměli nechat ujít místní vyhlášenou domácí kuchyni a ochutnat bavorské vdolečky.

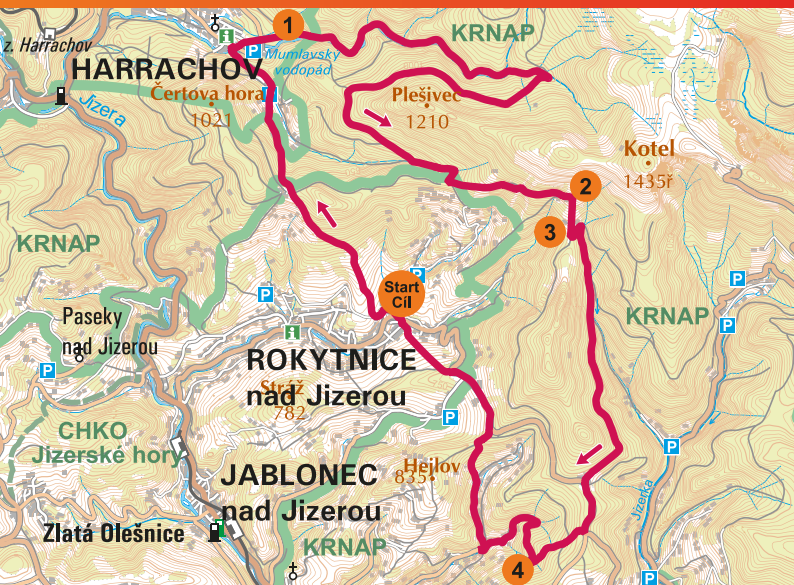

KRKONOŠSKÉ ÚTULNY ③

V **Sedle pod Dvoračkami** najdeme jednu z 6 originálních útulen, které navrhli studenti ČVUT. Inspirací jim byla místa, na kterých budou útulny stát, výhledy na hřebeny Krkonoš nebo třeba stan. Pokud si budeme chtít odpočinout nebo nás zastihne nepříznivé počasí, můžeme se schovat v některé z útulen KØMEN, ATÜLN, JENGA, OKO, STAN nebo SILO.

KŘÍŽOVÁ CESTA U KAPLE PANNY MARIE ④

Za krátkou pěší odbočku při sjezdu do Horní Dušnice, na kolech se sem nesmí, určitě stojí křížová cesta vedoucí ke **kapličce Panny Marie**. Ta zde byla postavena zásluhou horalů v druhé polovině 19. století na místě zázračného pramene. Studánku s léčivým pramenem uzdravujícím zrak, jehož objev je zachycen v náboženské písni o 22 slokách již z roku 1863, najdeme kousek od kapličky.

35,2 km

asfalt, zpevněná cesta

1:120 000

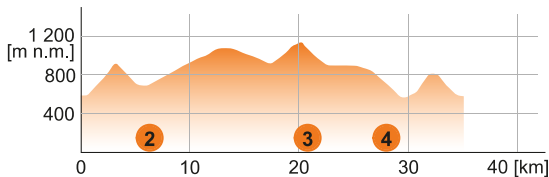

3:25 minut

vysoká

mapy.cz/s/dezubuvoma

ZA NETRADIČNÍM VÝHLEDEM NA SNĚŽKU

Při dnešním výletu využijeme Krkonošské cyklobusy a necháme se vyvézt z **Pece pod Sněžkou** na **Pomezní Boudy (Horní Malá Úpa)**, odkud se vrátíme kousek po silnici a u zastávky **Za větrem** se napojíme na cyklotrasu K25. Vyhlídková cesta se klikatí nad svahy s lyžařskými vleky, okolo **Jelení hory** s vesnicí památkovou zónou **Šímovy chalupy** na jejím úpatí, a na závěr **Lvím dolem** pěkně z kopce až do údolí řeky Malá Úpa k rozcestí **Spálený Mlýn**. Červeně pásové značení cyklotrasy K1A nás doveče přes **Janovy Boudy**, sjezdovky lyžařského areálu **Velká Úpa** do **Pece pod Sněžkou**.

POMEZÍ BOUDY ①

Nejsevernější část vysokohorské osady **Malá Úpa** byla založena již okolo roku 1634 v blízkosti česko-polské hranice. Pomezní Boudy jsou ideálním výchozím bodem pro túry po krkonošských hřebenech a také na Sněžku. Ochutnat můžeme pivo z místního **pivovaru Trautenberk** a nebo navštívit nejvýše položenou galerii v Čechách – **Galerii Celnice**.

2

ŠÍMOVY CHALUPY ②

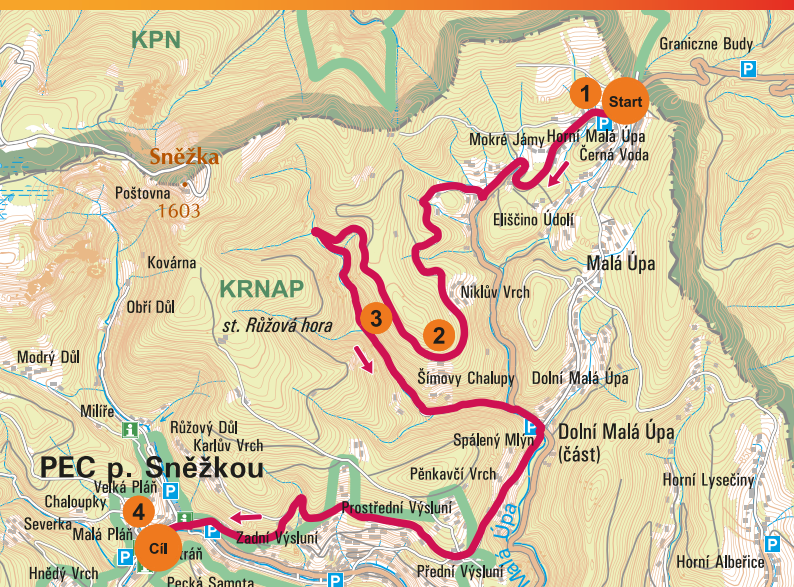
Původní krkonošské chalupy s jedinečnými seníkovými vikýři jsou rozesety na úbočí **Jelení hory**, jeden z vrcholů vyšších než 1000 metrů na území Malé Úpy. Celkem v okolí můžeme objevit a zdolat 10 „tisícovek“. Chráněná obec „Šímovky“ s 9 chalupami patří k těm nejoblehlejším v Krkonoších, kam není přiveden elektrický proud a v zimě se sem dá dostat jen pěšky nebo na sněžnicích. Najdeme tu ale klid a kouzlo čisté horské přírody.

LVÍ DŮL ③

Čtyři kilometry dlouhé údolí sevřené svahy **Jelení** a **Růžové hory**, kterým protéká Jelení potok. Údolí patří mezi nejkrásnější v Krkonoších a jeho sjezd nebo výšlap na úpatí Sněžky rozhodně stojí za to. Otevírají se nám tu jedinečné a netradiční pohledy na naši nejvyšší horu. Na začátku dolu můžeme objevit **Francouzský chodník**, který tu za druhé světové války vybudovali francouzští zajatci, kteří tu byli drženi v zajateckém táboře, a který vede směrem na Šímovy Boudy.

PEC POD SNĚŽKOU ④

Vyhledávané město na úpatí naší nejvyšší hory **Sněžky** bylo založeno koncem 16. století jako hornická osada. Dávnou těžbu železa, arzenu a mědi připomíná historický důl. Láka-dlem je lanovka na vrcholek Sněžky, která zde funguje již od roku 1949. Další lanovkou se můžeme nechat vyvézt na **Hnědý Vrch** s rozhlednou. Kdo má rád adrenalinové zážitky, neměl by si nechat ujít 700m dlouhou bobovou dráhu, trampolíny nebo lanový park v **Relax parku**.

21,5 km

asfalt, zpevněná cesta

1:100 000

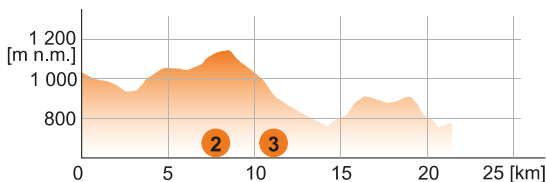

1:44 minut

střední

mapy.cz/s/hudukunuru

NA VRCHOLY LUŽICKÝCH HOR

Start i cíl tohoto okruhu je v městečku **Cvikov** s vyhlášeným pivovarem, odkud se vydáme po cyklotrase č. 3007 na křižovatku **Nová Huť**. Odtud budeme pokračovat po zelené okolo **Jelení skály**, až se napojíme na cyklotrasu 3015, která nás dovede na zříceninu hradu **Tolštejn**. Dále pojedeme po žluté turistické značce, trase **Naučné hornické stezky** a od křižovatky Pod Ptačincem po trase Hřebenovky. Komu ještě zbývají síly, může vyrazit na nejvyšší horu Lužických hor – **Luž**. Posledních 5 kilometrů sledujeme značení Hřebenovky a CT 3053.

CVIKOV ①

Město na úpatí Lužických hor s vyhlášeným **pivovarem**, kde si můžeme dát po výletě piva pojmenovaná po vrcholech Lužických hor – Hvozď, Klíč nebo Luž. Za procházku určitě stojí výstup na nedaleký **Křížový vrch**. Obdivovat můžeme křížovou cestu se čtrnácti výklenkovými kaplemi a alejí, na vrcholku pak kapli Božího hrobu a několik soch.

JELENÍ SKÁLA ②

Stará pražská cesta, která je jednou z původních obchodních stezek, spojující vnitrozemí Čech s Lužicí, nás dovede k odbočce ke skalnímu útvaru Konopáč, známější pod názvem **Jelení skála**. Z vrcholu skály je pěkný výhled na okolní vrcholy Lužických hor, za jasného počasí je vidět i Ještěd.

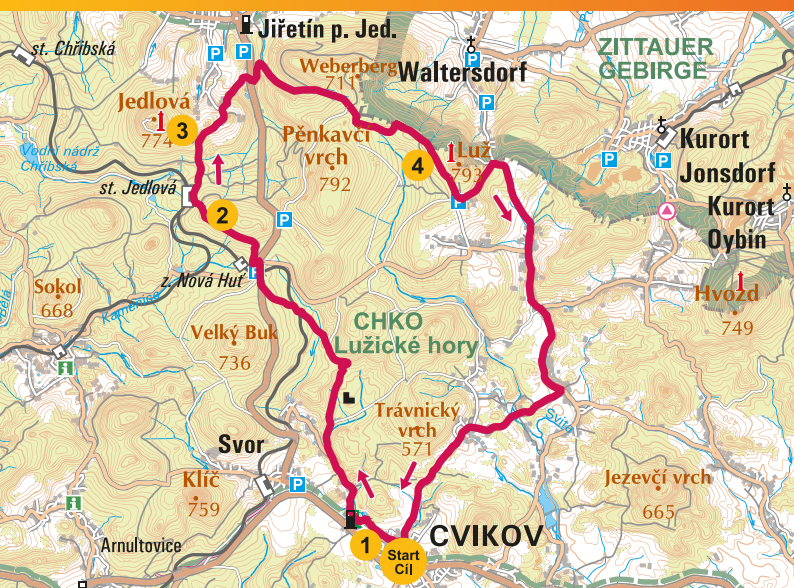

ZŘÍČENINA HRADU TOLŠTEJN ③

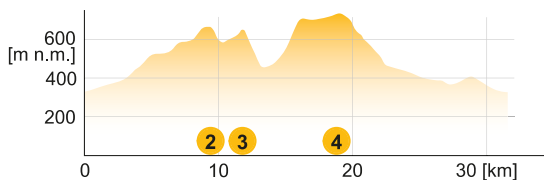
Nebo-li také **Kavčí skála** je romantická středověká zřícenina hradu, která kdysi často bývala sídlem místních loupeživých rytířů. Můžeme vystoupat na vrcholky původního opevnění a užít si krásný výhled do kraje nebo se osvěžit v obnovené hradní restauraci.

LUŽ ④

Výrazná hora vulkanického původu hora **Luž** (793 m) je nejvyšší horou Lužických hor, přes níž prochází státní hranice s Německem. Na vrcholu můžeme vystoupat na ochoz 8 m vysoké rozhledny a užít si výhledy nejen na Lužické hory, České Středohoří, za dobré viditelnosti až na hřebeny Krušných hor, ale také do sousedního Polska a Německa.

31,5 km asfalt, lesní zpevněné cesty 1:150 000
2:45 minut vysoká mapy.cz/s/nugegezemo

AŽ DO TROJZEMÍ

Od vlakového nádraží v **Chrastavě** se projedeme po *cyklostezce Paradýz* podél Lužické Nisy do **Bílého Kostela nad Nisou**, kde se napojíme na mezinárodní cyklotrasu *Odra – Nisa*. Ta nás přes **Hrádek nad Nisou** a **vodní nádrž Kristýna** dovede až do **Trojzemí**. Cestou za krátkou odbočku určitě stojí **hrad Grabštejn**. Od pomníku Trojzemí vyrazíme na pár kilometrů prozkoumat polskou trasu ER – 2. V Oldřichově na Hranicích se napojíme na *Hřebenovku*, která nás přes **Václavice** s výhledy na větrné elektrárny dovede do Chrastavy.

CHRASTAVA ①

Ve městě obklopeném hřebeny kopců s dominantou **kostela sv. Vavřince** se můžeme vydat po stopách známého malíře Josefa Führicha, který se roku 1800 narodil v hrázděném domku na břehu řeky Jeřice. Pro hasičské obdivovatele je nutná návštěva **Muzea historické hasičské techniky** s expozicí hasičského náčiní všeho druhu.

CYKLOSTEZKA PARADÝZ ②

Více než 4 km dlouhá cyklostezka spojující město **Chrastava** a **Bílý Kostel nad Nisou** vede po proudu řeky Lužické Nisy a vyrazit na ni můžeme nejen na kole, ale i na in-linech, longboardu nebo koloběžce. Děti se vyřádí na hřištích, dospělí můžou vyzkoušet venkovní posilovnu. Najdeme tu také odpočinková místa a občerstvení.

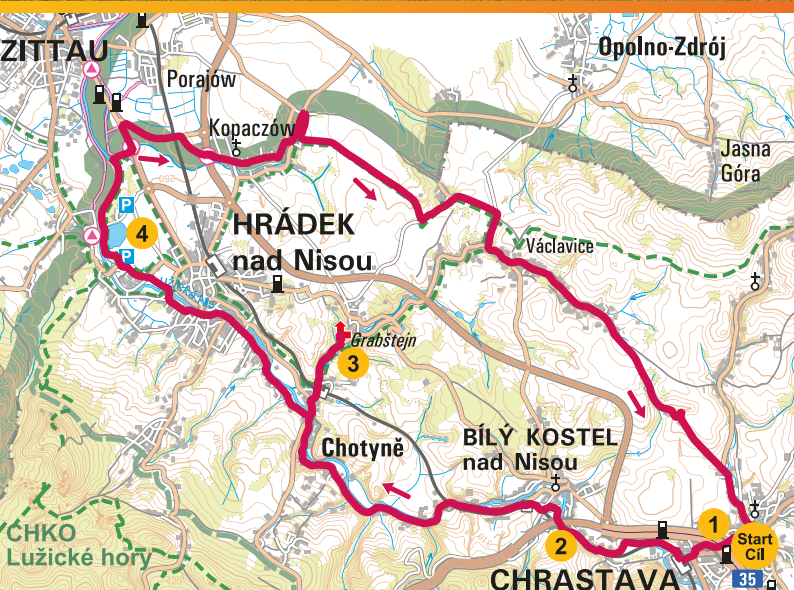
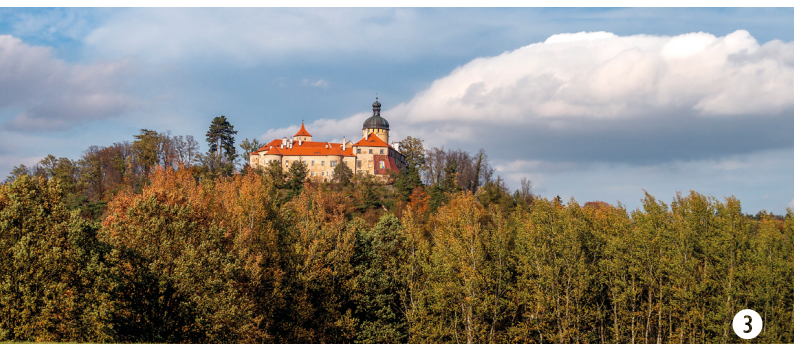

HRAD GRABŠTEJN ③

Nám nabízí k prohlídce nejen gotické hradní sklepení, dvě patra zámku vybavená původním nábytkem a obrazy, výstup na hradní věž s výhledem na trojmezí Čech, Německa a Polska, ale především unikátní renesanční kapli sv. Barbory s bohatou malířskou výzdobou z 16. století.

VODNÍ NÁDRŽ KRISTÝNA ④

Vodní plocha o velikost přibližně 14 ha vznikla zatopením lignitového dolu a zdejší krásně čistá podzemní voda přímo vybízí k příjemnému osvěžení, než budeme pokračovat dál. Čekají tu na nás písčité i travnaté pláže, pro další sportovní aktivity můžeme využít hřiště na volejbal, tenis, lanové centrum nebo si vypůjčit lodičku. Na své si přijdou i rybáři.

35 km

asfalt, zpevněné cesty

1:120 000

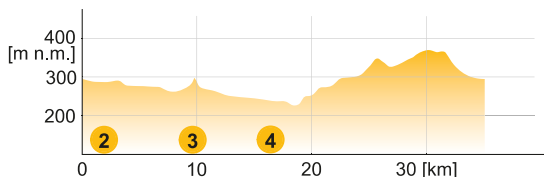

2:20 minut

střední

mapy.cz/s/pemacekca

PO STOPÁCH PYŠNÉ PRINCEZNY

Výlet ideální pro rodiny s většími dětmi – žádné velké kopce, sklonové poměry stoupání nepřesahují ideálních 2,9% a asfaltová cyklostezka. Trasu zahájíme u známé **Panské skály (Kamenický Šenov)**, jejíž čedičové sloupce připomínající píšťaly varhany daly jméno cyklostezce, po které většinu okruhu pojedeme. Začínáme ale na cyklotrase č. 211 vedoucí přes **Horní Libchavu** s renesančním zámekem až do **České Lípy**, zpátky se vrátíme po cyklostezce *Varhany* přes **Volfartice** a **Nový Oldřichov**.

PANSKÁ SKÁLA ①

Panská skála je známý čedičový útvar tvořený pěti až šestibokými sloupci, které připomínají svým tvarem píšťaly varhany, proto se jim lidově říká Varhany. Znat je můžeme také z pohádky **Pyšná princezna**. Z vrcholu je pěkný výhled na město Kamenický Šenov a okolní vrcholky.

ČESKÁ LÍPA ②

Historie města vybudovaného na řece Ploučnici byla odedávna spojena s **vodním hradem Lipý**. Kromě něj můžeme v České Lípě vidět a navštívit **Centrum textilního tisku**, augustiniánský klášter s loretoou a Svatými schody nebo archeologické muzeum v bývalé městské šatlavě s jedinečnou virtuální prohlídkou středověké České Lípy.

1

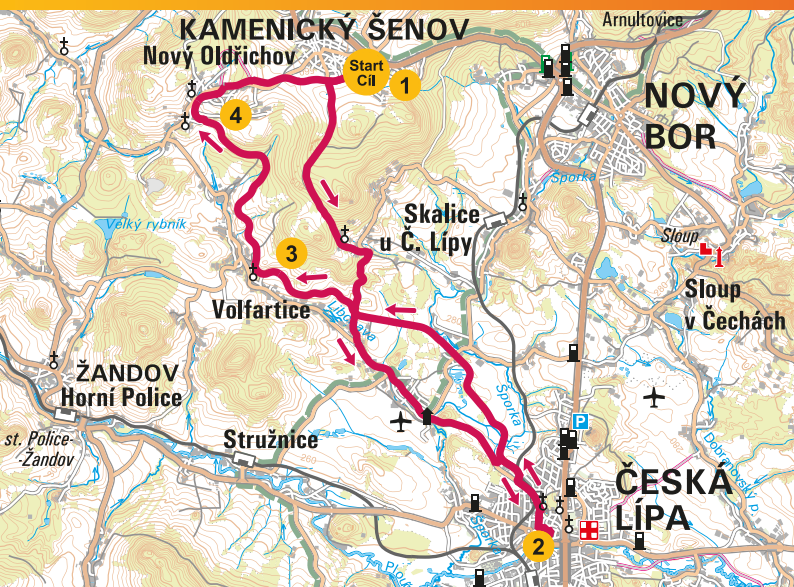

CYKLOSTEZKA VARHANY ③

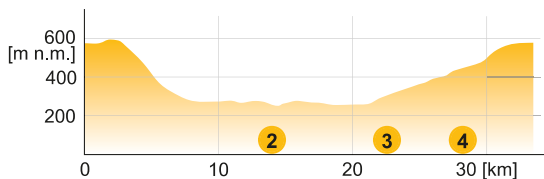
Cyklostezka Varhany byla vybudována na náspu zrušené železniční trati, na které osobní vlaky projížděly naposledy v roce 1979. Celková délka cyklostezky je 17 km a sklonové poměry stoupání nepřesahují ideálních 2,9%. Podél stezky na nás čeká celá řada zajímavých památek, vkusné odpočívky doplněné o infopanely s historií místní železnice, i krásné výhledy.

NOVÝ OLDŘICHOV ④

V **Novém Oldřichově** čeká na všechny hasičské nadšence **Hasičské muzeum**. Těšit se můžeme na více než 600 exponátů, např. na parní stříkačku, čtyřkolové ruční stříkačky nebo sanitní vůz zn. Renault, který byl zapůjčen na natáčení filmu „Tmavomodrý svět“.

31,7 km asfalt 1:150 000
2:20 minut nízká mapy.cz/s/kanabahero

NEOBJEVENÝMI LUŽKAMI

Z obce **Horní Prysk** vyrazíme po žluté směrem **Prácheň**, kde se napojíme na cyklotrasu 211, po které pojedeme až do **Kytlice**. Za krátkou odbočku určitě stojí dvoupatrový čedičový lom **Klučky** s čedičovými sloupy a krásným výhledem do okolí. Cyklotrasa číslo 21 nás dovede okolo Valdštejnské skály na křižovatku **Nová Huť**, odkud pokračujeme po cyklotrase „*Cesta k sousedům*“ na nám již známé rozcestí **Jedličná**. Po neznačené šterkové cestě a cyklotrase 3056 už je to jen kousek do Horního Prysku.

KLUČKY ①

Bývalý čedičový lom **Klučky** se dvěma patry, jehož stěny tvoří pravidelně vyvinuté svislé kamenné sloupy. Ty nám připomenou nedaleké známější kamenné varhany **Panská skála**. Z terasy horního patra lomu a z vrcholku lomové stěny se nám otevře pěkný výhled na zalesněné kopce mezi Studencem a Jedlovou.

POLEVSKO ②

Na Polevsku můžeme vyrazit nejen hledat obry na naučné stezce „**Za Polevskými obry**“, ale také si vyzkoušet trialy v místním **bikeparku**. Nahoru nás i kolo vyveze lyžařský vlek s háčkem za řídítka, dolů sjedeme po některé ze šesti propojených tratí různé obtížnosti. V areálu je také přírodní tělocvična, stanice pro dobíjení elektrokol a přes léto funguje „No camp“.

3

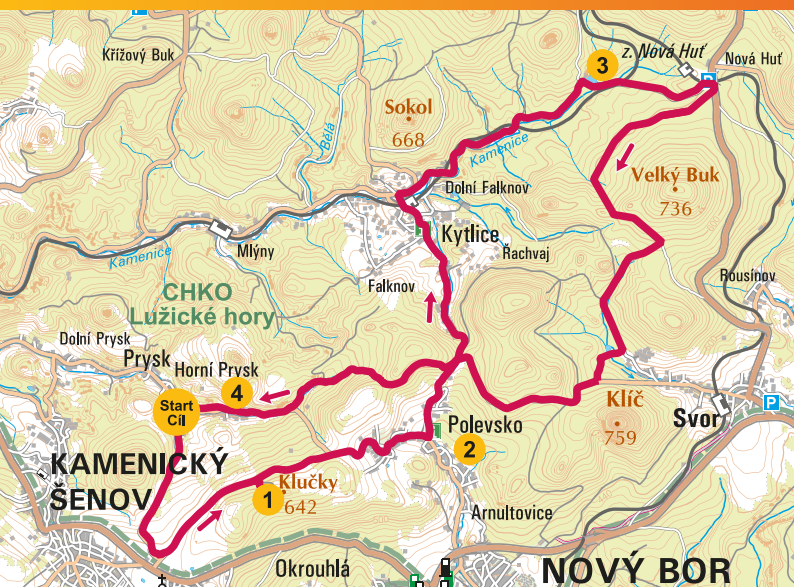

VALDŠTEJNSKÁ SKÁLA ③

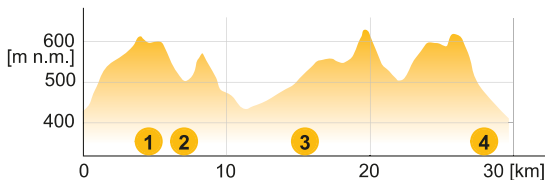
Kousek od **Hraničního rybníka** najdeme v lese čtyři skalní bloky železitého pískovce, do jejichž stěn je vytesáno množství záhadných znaků, symbolů a letopočtů. Některé symboly se podobají kamenickým značkám a vztahují se k dávné těžbě, jiné jsou považovány za znamení starých Vlachů, kteří zde podle pověstí hledali vzácné kovy a drahokamy.

PRYSK ④

Protáhla obec se skládá ze tří částí – východnějšího Horního Prysku, západnějšího Dolního Prysku a nejzápadnější Vesničky a je nejen ideálním výchozím bodem do krásné okolní krajiny Lužických hor, ale také místem pro relaxaci. Vyrazit můžeme za krásnými výhledy například na **Střední vrch**, do **Riedlovy jeskyně** nebo po vyznačených stezkách v okolí (**Miexnerova pohybová**, **Fuksova papírenská** nebo **Kamzičí stezka** pro kola).

28,8 km asfalt, šterkové cesty 1:100 000
2:20 minut střední mapy.cz/s/fenamegope

KOTEL PLNÝ PŘEKVAPENÍ

Cyklovýlet v malebném Podještědí zahájíme v městečku **Osečná**, odkud vyšlápeme po cyklotrase č. 25 údolím Zábrdky přes **Zábrdí** na rozcestí **Pod Čertovou zdi**. Tady necháme chvíli naše kola stát a pěšky se vydáme na jednu stranu na Čertovu zeď, na druhou stranu na **Kotelský vrch**. *Svatojanská cesta* nás dovede přes **Kotel** k turistickému přístřešku, kde zahneme doleva a pokračujeme do **Janova Dolu**. Odtud sledujeme červenou turistickou značku k **Pramenům Ploučnice** a zpátky do cíle.

OSEČNÁ ①

Městečko, známé z románu Karolíny Světlé Frantina, se rozkládá v malebné krajině na jižní straně Ještědského pohoří a je ideálním výchozím bodem pro pěší i cyklo výlety v Podještědí. Přes areál příměstského parku „Mannův les“ můžeme dojít do nedalekých **Lázní Kundratice**, které patří mezi jedny z nejstarších lázní v Čechách a ve kterých se používá jako přírodní léčivý zdroj slatina.

ČERTOVA ZEDĚ ②

Za krátkou pěší odbočku určitě stojí Čertova zeď, která je unikátním geologickým útvarem. Nepostavil ji tajemný ďábel, jak vypráví pověst, ale vznikla vulkanickou činností a následným větráním. Původně byla zeď mnohem delší, měřila až 20 km, ale jelikož se většina čediče vytěžila, dochoval se dodnes jen zlomek původní zdi. Poblíž najdeme ještě Čertův stolec a Čertovu hlavu.

KOTEL 3

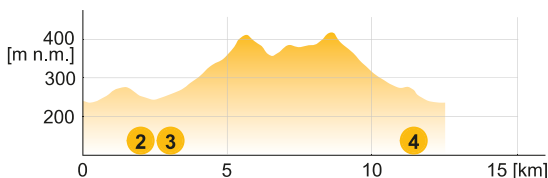
Ve více s výhledem na dominantu celého kraje – Ještěd – najdeme hned několik pozoruhodností. Památné lípy, které jsou staré až 400 let, **kapličku sv. Anny**, od které vede křížová cesta se 14 zastaveními na **Kotelský vrch**.

PRAMENY PLOUČNICE 4

Prameny Ploučnice jsou označovány jako jedno z nejvydatnějších pramenišť ve střední Evropě. Prameny vyvěrají na dně malé tůňky a vydatnost těchto pramínek neklesá ani v době dlouhodobého sucha, proto je řeka **Ploučnice** až po Benešov na Ploučnici celoročně splavná. Na prameniště Ploučnice těsně navazuje **Jenišovský rybník**, který je využíván k rybaření.

12,6 km asfalt, zpevněná cesta 1:55 000
56 minut nízká mapy.cz/s/gavacofure

PŘES JELENÍ VRCH DO PSÍHO KOSTELA

Nenáročný výlet ideální pro horská kola, zahájíme na parkovišti u infocentra Vojenských lesů v **Hradčanech**. Po cyklotrase Vojenských lesů dojedeme až k turistickému přístřešku, odkud budeme pokračovat nejdříve po neznačené cestě, pak po žluté a zelené turistické značce až ke skalním útvarům **Psí kostel** a **Skalní brána**. Cyklotrasa 3054 nás dále povede borovicovými lesy do **Dvojdolí**, kde se napojí na trasu 3045. Po ní se okolo kopce **Borný**, **Mariánskou cestou** dostaneme až na křižovatku s CT 25. Ta nás dovede na rozcestí **U Flesla**, odkud už je to jen kousek po zpevněných cestách do cíle.

NAUČNÁ STEZKA JEŘÁB ①

Nenáročná okružní stezka (3,5 km) začíná u Informačního centra v **Hradčanech** a provede nás okolo skalního města **Hradčanské stěny**. Svě jméno dostala stezka podle jeřába popelavého, který je v této oblasti jedním z chráněných druhů. Na 8 tabulích se dozvíme o přírodních podmínkách Ralska, geologii a místní fauně a flóře.

HRADČANSKÉ STĚNY ②

V chráněném území Hradčanských stěn najdeme celou řadu pískovcových skal různých tvarů. Poznáme, které mezi horolezci oblíbené skále se říká Tvarožník? Za výstup určitě stojí výhled z **Hradčanské vyhlídky**, odkud se nám otevře výhled na České středohoří, Lužické hory, Ještěd a také kopec Ralsko.

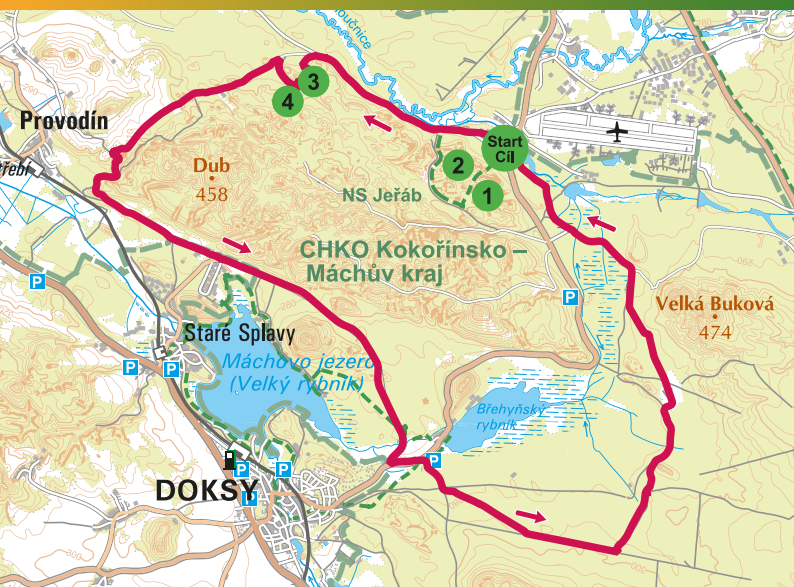

PSÍ KOSTEL 3

Jedná se o 35 m dlouhý pískovcový převis přecházející do obrovské členité jeskyně, někdy také nazývaný Husův kostel. Baterku s sebou a vydejme se prozkoumat kamenné komory podepřené přirozenými sloupy a chodby o celkové délce až 80 m. Spojitost se psy je tu patrně díky loveckým aktivitám, kdy jeskyně sloužila jako úkryt před špatným počasím. Dnes je jeskyně oblíbeným místem trampů.

SKALNÍ BRÁNA 4

Kousek od **Psího kostela** najdeme skupinu pískovcových skal s dalším pozoruhodným skalním útvarem – **bránou** s 4 m širokým a 2,5 m vysokým otvorem. Může nám připomínat slavnější Pravčickou bránu ve zmenšené podobě.

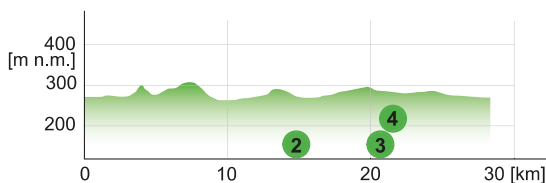

29 km

asfalt, zpevněné lesní cesty, lesní cesty

1:55 minut

střední mapy.cz/s/bucadohuca | 1:120 000

K BRANÁM PEKLA A JEŠTĚ DÁL

Okruh, při kterém navštívíme zámek s Muzeem Čtyřlístku, objevíme tajemstvím opředený hrad a vystoupáme také na rozhlednu, zahájíme na náměstí v **Doksech**. Odtud sledujeme cyklotrasu 0015 a 003 přes Tachov, Blatce až na **hrad Houska**. Cyklotrasa 002 nás dovede za krásnými výhledy na **Vrátenskou rozhlednu** až na Libovice rozcestí. Malebnými údolími s pískovcovými skálami a roubenými staveními nás provede CT 0014, po které dojedeme přes **Okna** až do cíle tohoto okruhu.

ZÁMEK DOKSY ❶

V zámku, který sloužil do roku 1945 jako rodinné sídlo mnichovohradištské větve Valdštejnů, dnes najdeme turistické informační centrum, městskou galerii, muzeum Čtyřlístku a také prohlídkový okruh věnovaný rodu Valdštejnů, který je ozvláštněn multimediálními prvky. Čeká na nás tříplátňové kino, velké dotykové obrazovky, tablety, foto stěna nebo multimediální kreslicí plátno.

HRAD HOUSKA ❷

Hrad, u kterého není přesně známo, kdy byl postaven, ani, proč právě na tomto místě, je opředený řadou tajuplných až pekelných pověstí. Vypráví se, že je hrad bránou do samotného pekla či dokonce do jiných světů. V rámci prohlídky hradu uvidíme např. ručně vyřezávané lipové mechanické peklo – **Peklem**, hradní kapli s renesanční křížovou klenbou a také **Yelenou světnici** se vzácnými malbami.

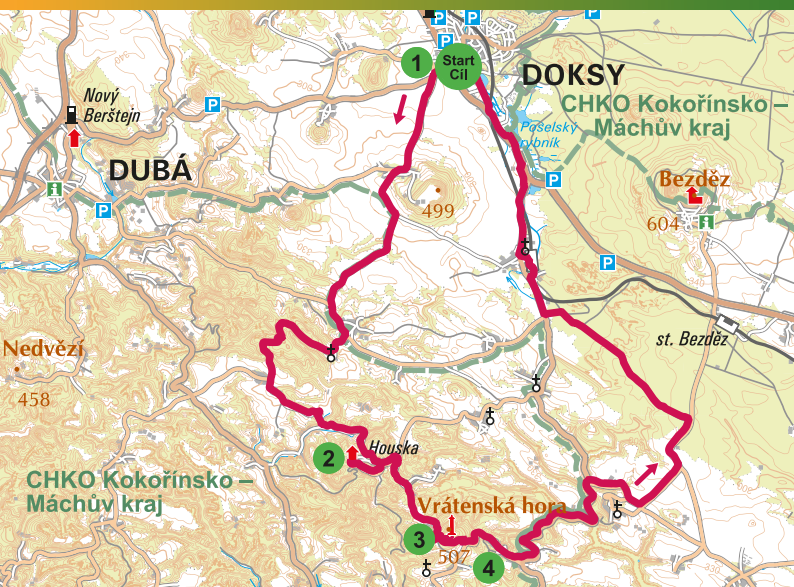

ROZHLEDNA NA VRÁTENSKÉ HOŘE ③

Rozhledna byla postavena v roce 1999 a slouží zároveň jako telekomunikační věž. Svou nadmořskou výškou se Vráteňská hora řadí do pohorského pásma, při výšlapu k rozhledně můžeme tak obdivovat až sedm desítek druhů významných rostlin. Za výstup do zastřešené vyhlídkové terasy budeme odměněni výhledem na Kokořínsko, Pojizeří a lesy okolo Bezdězu.

NOSÁLOV ④

Obec s unikátním souborem původních dřevěných chalup, tzv. chmelařských domů z přelomu 18. a 19. století. V minulosti byla totiž okolní oblast vyhlášenou chmelařskou oblastí. Vydejme se na krátkou procházku mezi krásnými roubenými staveními s charakteristickými pavlačemi, podstávkami a kamennými branami.

38 km

asfalt, zpevněné cesty

1:150 000

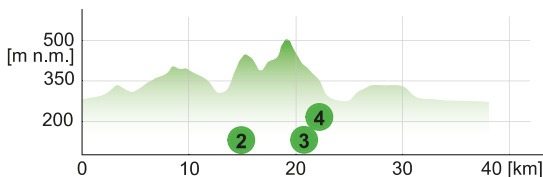

2:55 minut

vysoká

mapy.cz/s/futopafono

HUSÍ CESTOU ZA PÍSKOVCOVÝMI SKALAMI

Z obce **Skalka** vyrazíme po cyklotrase 0059 přes malebnou vesničku **Hvězda** s hrázděnými staveními, chráněnou lipovou alejí a výhledem na nejvyšší vrchol Kokořínska **Vlhošť**, až do **Horních Heřmáněk**. Po cyklotrase 211 mírně stoupáme do **Dřevčic**, odkud klesáme po silnici až na první křižovatku, kde zabočíme doprava na cyklotrasu 0057 a stoupáme do vesnické památkové rezervace **Lhota**. **Husí cesta** (CT 0058) nás provede okolo **Martinských stěn** a skalního útvaru **Husa** zpět do Skalky. K oběma přírodním památkám si musíme udělat krátkou pěší odbočku.

LHOTA ①

Zhruba v půlce okruhu dojedeme do malebné **osady Lhota** s krásnými dochovanými roubenými i zděnými stavbami lidové architektury. První zmínky o obci pocházejí z přelomu 14. a 15. století. Dodnes se zachovaly sklepy a skalní obydlí vytesané do pískovcových skal.

HUSÍ CESTA ②

Stará Husí cesta byla v minulosti kupeckou stezkou spojující Úštěk a Dubou, najdeme ji na mapě již z roku 1764. Dnes se po ní můžeme projít z Dřevčic do Skalky po žluté a červené turistické značce. Na jejím začátku najdeme alej čítající 4 duby a 59 ovocných stromů, kterou tu vysadili trampové, a v roce 2017 získala ocenění Alej roku. Husí cesta, vedoucí místy po původní stezce vytesané v pískovci, nás provede mezi zajímavými skalními útvary a nabídne krásné výhledy na Bezděz.

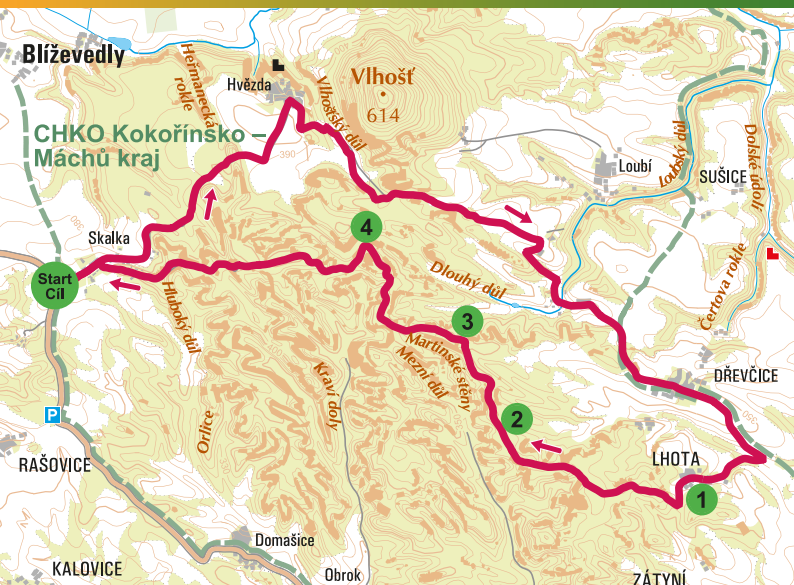

MARTINSKÉ STĚNY ③

Stěny jsou tvořeny pískovcovou plošinou ukončenou příkrou hranou skal, která je až 300 m dlouhá. Jedná se o chráněné území se vzácnými druhy bezobratlých živočichů, porosty lišejníků a vřesovišti. Kousek od Martinské stěny najdeme **pomník** připomínající místo, kde v roce 1921 tragicky zahynul **Jára Cimrman**.

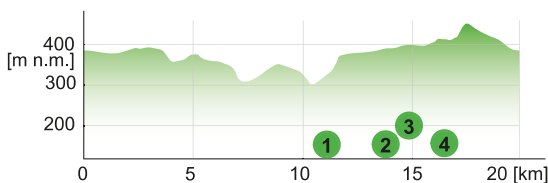
SKALNÍ ÚTVAR HUSA ④

Za krátkou odbočku po červené turistické značce určitě stojí výstup na vrchol **kopce Husa**, kde objevíme skalní pískovcový útvar připomínající svým tvarem husu. Najdeme tu také voštiny – drobné jamky ve skalách připomínající včelí plástve, pískovcové mikropyramidy nebo železité inkrustace. Z vršku je také hezký výhled na panorama okolních skal.

20 km asfalt, zpevněné cesty, lesní cesty

1:35 minut střední mapy.cz/s/motutunosu | 1:75 000

PO ZANIKLÝCH OBCÍCH GEOPARKU RALSKO

Na okruh po zaniklých osadách bývalého vojenského prostoru **Ralsko** vyrazíme z jedné z bývalých osad – **Jabloneček** po cyklotrase č. 241, která nás podél **obory Židlov** dovede až na parkoviště u **Ploužnického rybníka**. Dále sledujeme cyklotrasu Vojenských lesů (VLS) a cyklotrasu 3064 až na křižovatku u památníku Antonína Sochora. Odtud se vydáme pěšky po zelené na **zřícenině hradu Stohánek**. Na kole nás čeká krátké stoupání ke křížku u **sv. Františka**, sjezd k Čertově stěně po VLS a nenáročný 5,5 km dlouhý poslední úsek po **Staré Generálské cestě** (CT 25).

NÁRODNÍ GEOPARK RALSKO ①

Národní geopark Ralsko leží na území bývalého vojenského prostoru Ralsko o celkové rozloze 294 km². Je to kraj mezi třemi středověkými hrady – **Ralsko**, **Bezděz** a **Děvín**, který nám nabízí 60 let nedotčenou přírodu s pohnutou historií, bohatým geologickým bohatstvím a díky svému rovinatému terénu ideální podmínky pro cykloturistiku.

JABLONEČEK ②

Na místě jedné ze zaniklých obcí na území bývalého vojenského prostoru Ralsko, která původně čítala 105 domů, a po příchodu sovětských vojsk v roce 1968 se z ní stalo jedno z nejstřeženějších míst v prostoru díky vybudované raketové základně, dnes najdeme už jen dvě dochované budovy. Ty kdysi sloužily jako školy – česká a německá. Atmosféru místa s troskami domů, kostela a starými ovocnými stromy dotváří galerie pod širým nebem s díly vzniklými v rámci **land-artového festivalu Proměny**.

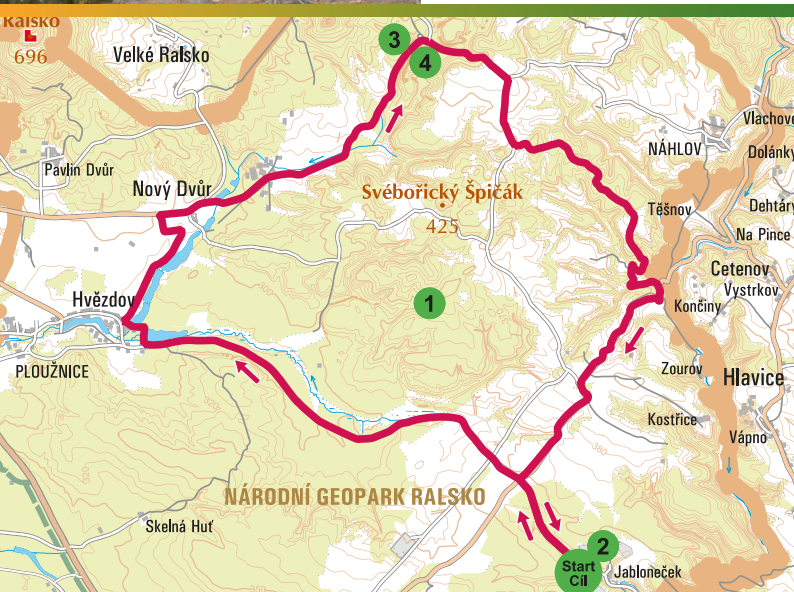

ZŘÍČENINA HRADU STOHÁNEK ③

První zmínky o hradu postaveném na 20 m vysokém pískovcovém skalisku Stoh pocházejí již z roku 1431, ale hrad byl využíván jen krátkou dobu. V 18. století ve zbytcích hradu vznikla poustevna, která inspirovala Karolinu Světlou v povídce Poslední poustevnice. Dnes tu najdeme zbytky dvou místností a 16 prázdných výklenků bývalé křížové cesty podél schodiště.

DLOUHÝ KÁMEN ④

Jedna z největších a nejdelších pískovcových skal v širokém okolí, která je někdy nazývána Svěbořická skála a díky své velikosti a mohutnosti také „zkamenělý Titanic“. Na jeho jižním okraji můžeme objevit mohutný skalní převis a celé nádherné panorama si prohlédnout z **protějšího vrcholu Stohánek**.

28 km

asfalt

1:110 000

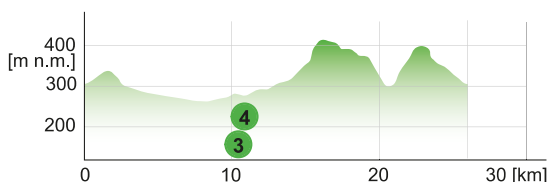

2 hodiny

střední

mapy.cz/s/pukacafopa

ZE ZAHRÁDEK ZA TAJEMNÝMI ZŘÍCENINAMI HRADŮ

Ze **Zahrádek** projedeme po cyklotrase 3098 **Valdštejnskou lipovou** alejí přes **Barbořin kamenný most** až do **Holan**. Po stejné cyklotrase pokračujeme mezi **Holanským** a **Milčanským rybníkem** ke křižovatce **Pod Smrtkou**. Pěší odbočkou po červené můžeme vystoupat na **vyhlídku Smrtka** s krásným výhledem nejen na **Koňský rybník**. Již zase na kole sledujeme značení CT 3098 a 3100 do obce **Kozly**. Do cíle trasy nás přes vesničku **Kvítkov** a malebnou osadu **Karba** dovede CT 3086.

SKALNÍ TVRZ JILJOV ❶

K pozůstatkům skalního hrádku se dostaneme po modré turistické značce od **rybníčních sádek** vybudovaných za vlády Vartenberků. Tvrz byla postavena nejspíše v polovině 14. století a podle pověsti se jednalo o tzv. Žižkův hrádek, kde vojevůdce Jan z Trocnova věznil svého bratra. Do dnešní doby se dochoval pouze pískovcový skalní blok s vytesanými schody, kterými můžeme vystoupat na malou plošinu na vrcholu.

HOLANSKÉ RYBNÍKY ❷

Jedná se soustavu 23 rybníků a nádrží mezi obcemi Stvolínky a Holany, budovanou v průběhu 16. a 17. století. Rybníky v malebné krajině pod homolovitým kopcem **Ronov** a **Vlhošť** jsou využívány především k rybolovu, koupání si užijeme v Milčanském rybníku. U **Dolanského rybníka** můžeme obdivovat nejen Dolanský vodopád, zbytek náhonu bývalého mlýna, ale také dvě sochy umístěné na mostku přes Bobří potok – Hastrman a Panna – postavy z románu Miloše Urbana Hastrman.

VYHLÍDKA SMRTKA 3

Krátkou odbočkou po červené značce a zdoláním vytesaných schodků se dostaneme na vrchol skály, odkud se nám otevře krásný pohled na **Koňský rybník** v pozadí s Českým Středohořím. Název pochází pravděpodobně z lidového zvyku, kdy byla na jaře ze skály shazována figurína Smrti do rybníka.

OSADA KARBA A NAUČNÁ STEZKA PEKLO 4

Údolím **Robečského potoka** vede **naučná stezka Peklo**, která je vhodná především pro pěší turisty, a to malé i větší. Na jaře je údolí vyhlášené množstvím kvetoucích bledulí, po celý rok můžeme obdivovat roubenky jako z pohádky v osadě Karba, pískovcové stěny nebo železniční viadukt z roku 1898. Užijeme si také průlezy, skalní tunely a haťové chodníky.

23,3 km asfalt, zpevněné štěrkové cesty 1:80 000
1:40 minut střední mapy.cz/s/culahoguke

CO SE NÁM BUDE HODIT, NEŽ VYRAZÍME NA VÝLET

ZNAČENÍ CYKLOTRAS

Abychom při našich výletech nezabloudili, je dobré vědět, jak jsou jednotlivé cyklotrasy značeny. Setkat se můžeme s dopravním značením v podobě žlutých tabulek umístěných na sloupcích podél cest s logem kola a číslem trasy. Tyto údaje mohou být doplněny o směrovou šipku, kilometrový údaj o cíli nebo piktoqram informující o kulturních a turistických zajímavostech. Na tabulce také můžeme najít logo tematické trasy, po které jedeme.

UKÁZKA ZNAČENÍ

Hlavně v terénu budeme sledovat pásové značení, které je podobné značení pěších tras. Stejně jako u turistických značek je použita čtvercová značka, jen okrajové pruhy jsou žluté. Značení používá 4 barvy – červenou, modrou, zelenou a bílou a objevuje se na stromech nebo sloupech. Při výletech můžeme také narazit na lokální značení, které má podobu loga trasy nebo jiné značky.

UKÁZKA ZNAČENÍ

